

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG
38, Rue de Canton, 38.—Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1.—Kiêm-sắc-bổ-huôn (Trị bệnh đờn ông suy nhược) Mỗi ve giá	2\$ 00
2.—Phụ-khoa Kim-phụng-huôn (Đờn bà huyết hư khí suy) Mỗi hộp 2 huôn giá.	1 00
3.—Hóa-dâm chỉ-khái (Trị bệnh ho) Mỗi gói giá	0 15
4.—Nhi khoa căng-cơ-táng (Trị bệnh con nit) Mỗi gói giá	0 25
5.—Thân hiệu phát-lãnh-táng (Trị chứng nóng lạnh) Mỗi gói giá.	0 18
6.—Bánh cam-tích (Trị bệnh cam-tích) Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7.—Suru-độc-linh-dược (Trị bệnh hoa liễu) Mỗi ve thuốc nước và thuốc huôn giá	3 00
8.—Thân hiệu nhân-dược-thủy (Trị bệnh con mắt) Mỗi ve giá.	1 00
9.—Thanh-tạng-huôn (Thuốc xỏ) Mỗi ve giá	0 40
10.—Phong tháp cao dược (Thuốc dán trị các chứng bệnh phong thấp) Mỗi miếng giá.	0 20
11.—Sanh-phát-bá-thảo-giũ (Thuốc nước xức cho nước lóc) Mỗi ve giá	0 30
12.—Bạch-trực-cao (Trị các chứng bệnh đau lâu) Mỗi ve giá	0 60
13.—Bạt độc dược cao, (Trị bệnh Ung-thư u-nhọt, ghê chốc) Mỗi ve giá	0 30
14.—Trần-châu phân (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi) Mỗi gói giá	0 35
15.—Tê sanh dược thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chổi nước và thời-khí) Mỗi hộp giá.	0 10
16.—Bạch thọ giũ (Dầu bạc hà) Ve nhỏ giá 0 \$ 25, ve lớn.	0 40
17.—Tiếng dược cao (Trị bệnh lút) Mỗi thò giá	0 20
18.—Châu phách sanh cơ tắng (Trị các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
19.—Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
20.—Nha thông dược thủy (Trị bệnh đau răng) Mỗi ve giá.	0 20
21.—Vạn ứng như phát trà (Trị bệnh cảm) Mỗi gói giá.	0 08
22.—Vi-tê-sanh trật dả huôn, (Hoặc té cây, hoặc đánh đập) Mỗi hộp giá.	0 50
23.—Dầu Essence de Menthe hiệu Nhị-thiên-Đường. Mỗi ve giá.	0 25
24.—Vạn ứng phát đơn (Trị bệnh nhiệt đầu đau bụng tức ngực) Mỗi gói giá.	0 10
25.—Dầu đầu khâu (Nhứt dầu nóng lạnh số muối) Mỗi ve giá.	0 10
26.—Bóng gòn thuốc (Để bó rết ghê) Mỗi gói là.	0 20
27.—Mộng-tiền-trà (Trà bổ á-phiện) Giá mỗi gói là.	1 50

Đồn-đường hằng năm giữ một lòng cứu thê tề nhân, cho nên chẳng nài hao tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn **Dược tánh phục pháp** (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thư xin, thì Đồn-đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale G. ARDIN ET FILS.
Tirage: 1.800 exemplaires.

Le Directeur-Gérant NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

17e ANNÉE

NĂM THỨ 17

Ngày 12 Septembre 1918

農 賈 茗 談

Số 80

Ngày mùng 8 tháng tám năm Mậu-Ngũ

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>BÌNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐÔNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm..... 5 8 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 20fr.00 Six mois..... 12 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>Chủ nơn: F. CANAVAGGIO</p> <p>Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sát</p> <p>Bạt-biểu: Đặng-thúc-Liêng. — Nguyễn-viên-Kiều</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0=065 de large... 1\$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Đồn-quản mã thương nghị.</p>
--	---	---

Direction, Rédaction et Administration: 157, rue Catinat.— SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Nông-nghiệp tương-tế hội.	8. Khánh hí tân cư.
2. Mở tờ Nhựt-báo ra xin đọc bài này trước.	9. Hội-chợ Hà-nội.
3. Lễ châu-niên của hội nhựt-báo.	10. Ai tín.
4. Âu-châu chiến cuộc.	11. Vài lời cảm tạ.
5. Thế-giới tân văn.	12. Lai tín.
6. Đông-Dương thời sự.	13. Hải đàm.
7. Vụ bạc giấy già.	14. Túc-Kiều.
	15. Thủ-giang-hồ.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. - MỘT TIỆM TRONG NAM-KY

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. - Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-TRUNG-ĐƯỜNG

Phẩm mà đôn-bà khác hơn đôn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-đế mà thôi. Nền bề muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường kính chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng. Ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lục-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng. Làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kính không đều mà ra.

Tiệm tại đây, từ ngày dựng phương thuốc mục-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hằng gìn lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn đê trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, thì như đôn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai hảo sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ hơn. Ấy là một phương thuốc rất hay, đê trị các chứng bệnh đôn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1- Đường-kính hoặc trời, hoặc sọc, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2- Bạch-dái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt;
- 3- Đường kính hoặc vàng đét, hoặc đen lầu;
- 4- Khí huyết đều hư, đường kính không đều;
- 5- Hoặc đường kính ra nhiều quá, như mả ăn làm băng;
- 6- Đường kính đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;
- 7- Thào thể chẳng yên, xây-xảo một mảy, ăn uống không tiêu;
- 8- Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, òm gáy;
- 9- Thái động chẳng yên, trong bụng đau hoài;
- 10- Bê rớt ở huyết mà đau, hoặc lảnhuật không ra.

Cách dùng: Mỗi ngày phải uống 4 hườn, uống

với nước trà. Con đôn-bà đê thì phải dùng nước đái con nit mà uống với thuốc.

CỬ AN: Những đê sông-sít, lạnh lẽo, cẳng tay đê rang-nướng róng này, độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1 \$ 00

Tổ sanh được thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiệm cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tấn hoá chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũ g phải tùy cơ mà chế luyến thì mới thích hợp thời nghi. Nay đôn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu chủ trị các chứng kể ra sau này:

- Về các chứng ban,
- Bổn nửa cảm mạo,
  - Nóng lạnh nhưt đầu,
  - Thời chứng dịch hạch,
  - Hoạt loạn mửa yã,
  - Đau bụng sinh bụng,
  - Trắng phong trùng dâm,
  - Ést tinh nhờn sỵ,
  - Cảm gió sanh ho,
  - Kiết máu kiết dâm,
  - Nhiệt mồi cùng mìn,
  - Tinh thần bãi hoải,
  - Trắng thứ phát nóng,
  - Thủy thổ bất phục,
  - Vị chẳng tiêu hoá,
  - Đi ghe đại sảng,
  - Sơn phong chanh rét,
  - Đa gĩa nổi sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nit mỗi lần uống từ 15 giọt đến 30 giọt. - Con nit chưa đầy 9 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 90

Nhị-khoa-càng-cơ-táng

Chà trị con nit cấp mạng kinh phong, cũng các chứng bệnh của con nit kể ra sau này:

Cảm mạo phong hàn, mìn nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chặn con mắt lao liên, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh nhưn sỵ, miệng mũi trũng khí, trong ruột đau thốc, hơi thở khô khê mà làm ra ho, hoặc khóc đêm và giật tay giật chân, đường đại huật bón, hoặc miệng mồm khô khảm lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Có như thoát nóng, thoát lạnh, khi mửa, khi ỉa rút tay, rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, òm gáy khô khê, ọc sừa, ăn uống chẳng đặng, khêu có nước mát, đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không tốt, tay chơn lạnh ngắc, rét lâu chẳng hết, ấy là chứng MẠNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nit trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 19 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 1 gói. Con nit ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ đặng các chứng bệnh, và mạnh mẽ trong mnh.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch trước cao

Thuốc này đê trị các bệnh lậu, hoặc đái gât, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu ké, lậu huyết, chảy ra dầm đê cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trừ đặng các chứng bệnh độc.

Trọng mỗi hộp đê có chỉ cách dùng. Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 60

LỤC-TỈNH-KHÁCH-LÂU

Số 84-92, đường Espagne SAIGON

Tiệm Lục-tỉnh-khách-lâu, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng; ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-92.

LỜ' RAO

Kính cùng lục châu qui-khách đặng rõ: TẠI TIỆM TÔI HIỆU

陶玉 ĐÀO-NGỌC

Ở Chợ-lớn, đường Quai de Mytho, số 33
Có lưu bán những thứ thuốc điều hiệu:

南洋兄弟烟草公司

Nam-dương huynh đê yên thảo công-ty

KẸ RA SAU NÀY:

1. NHÌN..... HI-THƯỚC.
2. >..... SONG-HI.
3. >..... HUYNH PHU-MÃ.
4. >..... LÂM-PHI-MÃ.
5. >..... AI-QUỐC.
6. >..... PHÁT-TÀI.
7. >..... KIM-TU ĐẠI-HI.
8. >..... TỬ-HI.
9. >..... KIM-TU VÀNG-LÝ TRƯỜNG-THÀNH.

Thuốc điều ấy làm tại Trung-quốc, chẳng những là nơi Trung-quốc dùng mà thôi, lại trong toàn cầu các nước khác cũng đều dùng nữa.

Thuốc này hút không khô cổ mà cũng không quện dâm, và mùi nó thơm hơn các thứ hiệu khác.

Vậy xin lục-châu qui-khách hãy dùng thử những thứ thuốc nói trên đây thì rõ sự tốt xấu, vì bản Trung-quốc đã lựa cách bảo chế kỹ lưỡng đặng làm cho khói khô cổ và quện dâm, để ngon miệng tại n.

Tiệm khắc con dấu

Kính tỏ cùng Quới-khách đặng rõ: Tiệm tôi khắc con dấu đồng, cao-su và bằng đá chm-thạch đê n ộ, vân vân... Giá rẻ đê tối mà làm mau, nếu quới-khách ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thơ lại tiệm tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng, thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TRẦN-DUY-BÌNH
Graveur
Số, 200 Catinat, 89. - Saigon

Thuốc Cam tích này tại tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở tại đường Canton số 38 Chợ-lớn có bán, hay lắm; liệt-vị có con mà bị bệnh Cam-tích cũng nên gửi đến đó mua về cho nó ăn thì thấy hiệu nghiệm liền.

GIA { Mỗi gói 10 bánh... 0 \$ 10
Mỗi hộp 100 bánh... 0 90

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thập muốn đèn khí đê (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỳ-yêu, tân-gia, hạ-thọ.

Khẩn đên bằng nhiều tay tốt thượng hạng; bán mớ và bán lẻ vô uệt xe máy hiệu Michelin.

Qui khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contre re nhup-sement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đê).

Hoặc muốn biết giá đê trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đê phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VĂN-HANH
cần khải.

CÁO BẠCH

Chúng tôi mới mở một tiệm tại đường d'Adran, môn bài số 110 (ngan trước Tòa Tân-đảo, hiệu là Tân-phát Long, đê sửa: Đên Tiro-Landi và đên Manchons, xe máy, tũ sắt, máy đánh chữ, máy hát và sửa đong-hồ, vân vân. Lại cũng có bán: Manchons, Carbure và dầu Essence đủ thứ.

Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý qui-ông giao cho chúng tôi.

Mỗi khi qui-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đên trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lành làm được, miêng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin đê như vầy:

NGUYỄN-VĂN-CƯỜNG
110, Rue d'Adran

Saigon.

Thơ vẩy mới phải

Mới nghe qua cái ĐỀ-mục cuốn thơ, ai cũng cho rằng lạ, chứng mua về mà đọc thì mới biết rằng hay, ấy vậy anh em cũng nên mua một cuốn mà xem, thì mới biết vì sao mà đặt tên nó là thơ VẬY MỚI PHẢI?

Giá mỗi cuốn là..... 0\$10

Tại Saigon mấy nhà sách đều có bán, tại quán Nông-cổ-Min-đam Saigon và quán Đại-việt-tập-chí Long-xuyên cũng có bán.

CỦ GIÁ VÀ CỦ TRÀM

Kính cùng Lục-châu chư quân-tử rõ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Cẩng Trâm và Cẩng giá, dài vắn nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà ăn nên nhà, hay là đóng cử cũng được, như Liệt-vi muốn mua bao nhiêu hoặc hạng nào thứ nào xin viết thơ cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chở đến nhà cho Liệt-vi.

Nay kính TRẦN-TẤN-TÀI Marchand de bois à Hochgia.

NAM-HÔNG-PHÁT KHÁCH-SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang gare xe lửa Sa-gon-Govap tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sữa xe máy, đèn essence và đèn alcool. Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ. Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, niềm kỷ lưỡng gửi tới chỗ ở mấy ông. HUYNH-HUY-KY.

NAM-KỲ CHỈ CUỘC CÔNG-TY

Lò làm giấy Nam-kỳ hiệu là: Nam-kỳ chỉ cuộc công-ti, nay lập đã gán thành rồi; nên kể từ ngày nay đã khởi sự mua các thứ giấy lộn và giấy rách. Lục-châu như ai có giấy lộn bất kỳ là giấy chi, hoặc giấy rách như là giấy vãi, giấy lụn, thì công-ti đều mua hết.

Giá mua như vầy:

- 1° Giấy lộn mua 2\$00 mỗi 100 kilos.
2° Giấy rách lụn mua 3\$00 mỗi 100 kilos.
3° Giấy rách trắng hết mua 4\$00 mỗi 100 kilos.
Trừ ra ní và giẻ đen thì không mua.

Như ai có các thứ giấy lộn và giẻ rách đã nói trên đây, xin hãy đem đến tiệm ngành của Công-ti tại Saigon, đường d'Adran, số 28 mà bán, thì sẽ có người Đại-lý mua cho.

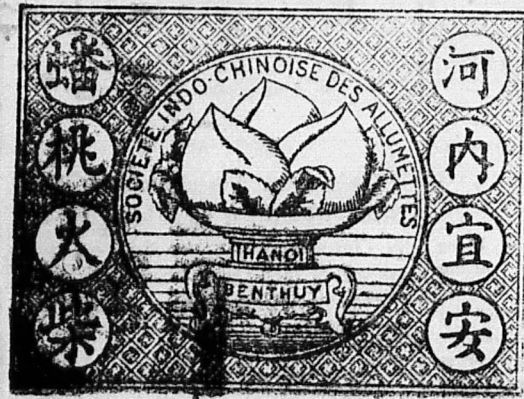
PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE Michel THO

93, Rue Catinat - Saigon

Tiệm bán nón, dù, gậy cầm tay, dầu và xà-bông thơm, phấn thoa mặt, vớ, giấy lưng gĩa, ở đường Catinat số 93, ngay nhà in và bán sách của ông C. ANDIN ET FILS (Imprimerie Librairie Commercial) có phòng hớt tóc sạch sẽ, giá rẻ. Lãnh in các thứ sổ, sách, cần dùng trong Làng Tổng, bán sách vở cho học trò, mực viết v.v. bán thơ, truyện đủ thứ, sửa máy may máy viết các hiệu. Lục-châu quân-tử muốn mua món chi, tiệm tôi không có tôi cũng sẵn lòng mua dùm cho có mà gửi chẳng nề công. Michel LE-VAN-THO.

TRƯỜNG Nguyễn-xích-Hồng

Trường này rộng rãi sạch-sẻ, máy vị giáo-sư dạy dỗ cũng siêng năng kĩ-lưỡng, chỗ ăn chỗ nằm của học-trò cũng có người chăm nom săn sóc tử tế. Nhất là đồ ăn của học-trò lại càng sạch-sẻ qui-trọng vô cùng. Lục-châu chư quân-tử có con có cháu cũng nên đem đến đó mà cho nó học, chắc sao liệt-vi cũng được vui lòng, khỏi lo sợ nghỉ ngại đều chi cả.

CÓ MỘT MINH HÃNG DENIS FRERES làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội cõi Đông-Đương mà thôi.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Nông-nghiệp trong-tê hội

CÁCH SẮP ĐẶT TRONG HỘI

Đồng-hang đọc mấy bài trước đã thì chắc thầy rõ sự lợi ích và cách tổ chức hội Nông-nghiệp tương-tê rồi. Vậy nay tôi xin chỉ tiếp cách thi thố 'đặng giúp cho những đấng nhiệt thành về phần công ích để mà điều dắc đồng-hang vào đường lợi ích.

Nếu điền-chủ và tá-điền trong tỉnh nào mà muốn lập hội Nông-nghiệp tương-tê theo thể lệ định trong lời nghị ngày 8 Novembre 1912, thì phải nhóm nhau chờ được chừng 50 người sắp lên, rồi lấy kiệu điếu-lệ tôi đã lập trong Nông-Cổ Mìn-Đam số 73 đó mà nghiệm cứu, hoặc muốn thêm, hoặc muốn bớt điều chi tùy ý. Điều lệ định xong rồi thì chọn 'trong những điền-chủ lớn và những người tri-thức mà cứ chín người đặng làm hội-viên lãnh phần cai quản. Phải lập sổ biên tên họ những người có mặt tại đó và ứng chịu vào hội, rồi mỗi người ký tên vào sổ ấy ngay tên mình.

Việc xong rồi bèn chép sạch hai bản điều lệ và làm hai cái sổ biên tên họ hết thầy hội-viên. Điều-lệ và sổ ấy thì hội-đồng cai quản ký tên rồi đem nạp cho quan Tham-biện chủ-tính và xin gửi lên cho quan Nguyễn-soái Nam-kỳ phê. Hề quan Nguyễn-soái phê rồi thì in ra nhiều bản. Chánh-hội-Trưởng và Từ-bàng phải ký tên hai bản điều-lệ mà nạp cho quan Chủ-tính với hai cái sổ biên tên họ những viên chức hội-đồng cai quản. Cũng phải phát cho Hội-viên mỗi người một bản điều-lệ có biên tên họ và số hiệu của mình theo sổ trưởng. Hề nạp điều-lệ cho quan rồi thì hội lập thành.

Và hội Nông-nghiệp tương-tê muốn cho có thể lực thì phải cho đồng hội-viên nơi được. Ấy vậy hề quan phê điều-lệ rồi thì phải vậ động cùng trong tỉnh, phải cáo báo cho nhơn dân biết chủ

nghĩa của hội đặng chiêu tập hội-viên. Trong làng nào, hoặc tổng nào có đủ số trên 50 hội-viên thì được phép lập hội ngành. Như chỗ nào hội-viên đông quá thì được phép làm hai ba ngành. Chớ rảo rảo lập ngành thì phải cho Hội-đồng cai quản hay trước rồi nhóm nhau lại mà cử một Phó hội-trưởng một Thủ-biên và một Từ-hàng.

Hội-đồng cai quản hội Nông-nghiệp tương-tê mỗi tháng nhóm một kỳ và nhóm ngày nào phải định trước cho chắc. Mỗi kỳ nhóm ấy thì các hội ngành phải sai phái-viên đến dự nhóm 'làng biên các đều của hội-đồng cai quản bàn luận rồi về tổ bày lại cho hội ngành biết. Như hội ngành nào không phái-viên đến dự nhóm và nếu nhóm có tính sự chi lợi ích nên cho các hội-viên biết thì hội-đồng cai quản phải viết thơ mà truyền lại cho hội ngành.

Chủ-nghĩa quan hệ hơn hết của hội Nông-nghiệp tương-tê trong Nam-kỳ là lập thế đặng làm có sản-vốn mà cho người làm việc vay cho nhau lợi và đặng thoát khỏi tay khách-trú làm trung-gian trong sự mua khí cụ và sự bán thổ sản. Ấy vậy hội lập thành rồi thì các hội ngành phải nghiệm cứu thế nào đặng cất kho tàng để trữ lúa của hội-viên và đặng có bạc sản mà cho hội-viên vay cho dễ. Sự cho vay xin để sau tôi sẽ phân rõ. Nay tôi chỉ nói một việc cất kho trữ lúa cùng các thổ sản mà thôi.

Nếu kho tàng cất rồi trong mỗi phần sở thì những hội-viên đến được đem lúa mà gửi nơi kho phần sở mình đặng chờ khi nào có giá cao sẽ bán một lược. Mỗi năm đến kỳ định (thâu lúa vào kho) thì hội Ủy-viên phần sở chọn ba người rồi trí ở đó luôn luôn mà coi thâu lúa cho đến chừng nào thâu hết mới thôi.

Hề lúa của Hội-viên chờ đến thì ba người kiểm-sự ấy phải coi lường rồi đổ vào bao cân lại. Lúa nên lựa giống dài hạt để theo dài, như tròn hạt để theo tròn. Còn lúa xấu như mực âm, thì phải bắt, không cho vào kho; làm như thế là có ý

muôn giữ danh tiếng lúa của trong tỉnh đặng bán cho cao giá.

Mỗi Hội-viên đều có tên 'trong sổ trưởng tại phần sở. Đem gửi lúa bao nhiêu đều có ghi vào sổ ấy và chừng bán lúa rồi, trừ tiền tiền phi như: mua bao nhiêu giữ cân lường v.v. Hết bao nhiêu còn bao nhiêu hội-viên lãnh về cũng có biên vào sổ. Mỗi người hội-viên lại có một cuốn sổ cầm tay. Cuốn sổ này cũng biên y như trong sổ trưởng vậy.

Trong sổ trưởng và sổ cầm tay đều phải biên cho rõ ràng người hội-viên nào ngày nào gửi lúa đong được bao nhiêu thùng (phải dùng thùng 40 litres cho có mực), cân nặng bao nhiêu kilos và gửi thứ lúa chi. Khi phần sở thâu hết lúa rồi bèn gửi giấy cho Hội-đồng cai-quản mà nói coi phần sở mình trữ lúa cộng được bao nhiêu thùng và cân là bao nhiêu kilos.

Nếu phần sở nào có trữ bắp, đậu, cùng thổ sản chi khác thì cũng coi cân lường và vô số y như lúa vậy.

Còn khi thâu lúa cùng các thổ sản vào kho thì nên định việc chở chuyên đến vựa, việc vát lên vựa mà đong và cân thì về phần hội-viên của ai nấy làm. Sự vô bao, vát bao sắp trong vựa, sự canh giữ và sự bán lúa ấy thì phần sở lo mưu người làm rồi đến khi bán lúa sẽ trừ tiền trong phần mỗi người, ai gửi nhiều chịu nhiều, gửi ít chịu ít, mà trả tiền tiền phi ấy.

Sự bán lúa và đồ thổ sản trong kho hề khi nào có giá thì phải nhóm các hội-viên phần sở mà bàn nghị. Như phần đong định bán mới được bán. Sự bán này hoặc các phần sở giao quyền cho hội-đồng cai quản liệu định cũng được. Trong Đại-Việt Tập chí số 3 tôi cũng đã tỏ rằng hề lúa mình bán một lần nhiều thì mình bán thẳng cho nhà máy khởi cạy tay khách-trú làm trung gian mà mất lợi.

Tôi vẫn biết sự chọn ba người kiểm sự coi thâu lúa vào kho là sự khó. Song hội Nông-nghiệp tương-tê lập ra chủ ý để giúp đỡ nhau, bởi vậy mỗi người hội-

viên đều phải có lòng tương-tê tương-trợ mới được. Sự chọn ba người kiểm-sự này mỗi năm phần sở nào lựa người mà cứ theo phần sở ấy. Như không ai chịu lãnh trách-nhệm ấy thì phải bỏ thăm, nhằm ai này chịu. Và chức kiểm-sự trách-nhệm rất lớn và công phu cũng nhiều, bởi vậy khi bán lúa rồi phải chuẩn một số tiền mà thưởng công những người ấy.

Này giờ tôi luận đây là luận việc bán đồ thổ sản. Còn sự mua vật dụng như: cây, cuốc, xường, phân, phân, giống, muối v. v. Thì mỗi năm Hội-đồng cai-quản phải hỏi các phần sở coi chỗ nào muốn mua vật chi bao nhiêu. Các hội-viên đến hội ủy-viên phần sở mà khai rồi hội ủy-viên cho hội-đồng cai-quản hay. Hè khai các phần sở đến rồi thì hội-đồng cai quản con coi thứ nào cần dùng bao nhiêu mới gọi giấy thẳng đến chỗ làm vật đó hay là chỗ trữ vật đó mà mua định về phân phát lại cho các phần sở. Nếu mình chung lại mua một lần được nhiều đở thì sao giá cũng rẻ hơn là mỗi người đến tiệm nhỏ mà mua lẻ.

Tôi tưởng quốc-dân đọc những bài tôi luận về Nông-nghiệp tương-tê trong mấy

tháng nay thì ai cũng rõ sự lợi ích về cuộc ấy và cũng hiểu cách thế lập hội rồi. Tôi thêm ước ao sao trong Nam-kỳ những đảng nhiệt thành về đường công ích thấy đều xướng ra, mỗi tỉnh lập thành một hội *Nông-nghiệp tương-tê*, dựng điều đặc Nông-gia trong xứ ta vào đường kinh-tế, dựng bảo học quyền lợi cho những kẻ điền-phu, và dựng rộng mở lý-tài cho nhau cộng hưởng.

Trộm nghĩ lúc này là lúc Chánh-Phủ toan lo khai hóa quê-hương ta, mà coi lại quốc dân ta cũng có mỗi muốn thưng thịnh mà tranh quyền lợi cũng thiên-bạ. Ấy là một dịp rất may mắn cho chức-thức-giá thì thế đó. Và Nam-kỳ là xứ điền phi địa quảng, cái mối lợi về phần Nông-nghiệp chẳng có lợi nào bì kịp. Nếu thức-giá muốn cho đông-bang năm trọn được quyền lợi ấy thì chẳng chi hay hơn là chằm chước mà lập thành hội *Nông-nghiệp tương-tê* cho nhiều. Xin Đồng-nhơn lưu ý.

Đại-Việt tạp-chí, Lý-tài-khoa chủ-bút,
HỒ-BIỂU-CHÁNH.

Mở tờ Nhựt-báo ra xin đọc bài này trước

Kính lời các liệt-vị khán-quan được rõ: Kỳ báo số 73 và 78. Đồn quán đã có truyền rao hai lần rồi; nay đồn-quán xin nhắc lại một lần nữa, vì nay đã mùng tháng Aout bước qua tháng septembre rồi, mà số người mua đóng tiền chưa được tiền mua báo trong năm 1918 này.

Nhưng nghĩ vì các ông, người mắc lo việc này, kẻ mắc lo việc khác, cho nên ít hay nhớ được ngày tháng mua báo của mình. Nếu đồn quán làm thịnh, thì biết lấy chi mà duy trì cho bền vững, bằng mà việc thơ đòi hỏi, thì lại e một nỗi miết lòng.

Vậy nay đồn-quán xin tỏ đôi lời mà kiểu lỗi trước cùng các ông, rồi sau sẽ gởi cho nhà thơ đây thiệp đầu giùm, ấy là một điều giản tiện cho hai đảng, xin các ông miễn nghị.

Nếu các ông mà chẳng rộng lòng, tạ cổ, thì cây bút Nông-Cổ Min-Đam cũng khó bề cựa quậy, xin các ông xét giùm.

Vậy hễ ngày nào mà các ông tiếp được giấy của nhà thơ, xin hãy vui lòng ra bạc đóng liền, thì đồn-quán hết lòng cảm hội chẳng cùng; đa tạ, đa tạ, chỉ chúc, chỉ chúc.

N. C. M. Đ.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tướng JUDEX đã hay mà lại vui, thưở nay Nam-kỳ chưa hề có. Hát tướng mới nhiều lớp hay lắm.

Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đá ngon mà giá lại rẻ

LÊ CHÂU NIÊN

Nam-kỳ Báo-chương hội

(Anniversaire du Syndicat de la Presse Cochinchinoise)

Ngày tháng lạ như thoi đưa, bóng thiếu-quang mau như tên bắn; thăm thoát mà hội Nhựt-báo Nam-kỳ nay đã giáp một năm. Nhờ có lời ông Phó-hội-trưởng Nguyễn-văn-Cửa ân cần nhắc nhở, cho nên hôm 7 Septembre 1918 này, hội có bày một tiệc rượu Sam-banh (Champagne) mời hết các hội-viên đến tại nhà hội, trước là ăn mừng Sinh-nhật hội Báo-chương, sau là cầu chúc cho hội bền vững lâu dài mà chung lo đều công ích.

Mây ông có mặt là:

Hội-viên quản-ly (Membres du Comité) ông L. Héloruy Chánh-hội-trưởng; ông F. Canavaggio và ông Nguyễn-văn-Cửa, phó-hội-trưởng; ông de Lachevrotière, chánh-Từ-hàng; ông Nguyễn-chánh-Sắt và ông Trần-văn-Chim, Phó-Từ-hàng; bà Rose Quaintenne và ông Phụng-hoàng-Sang hội-viên.

Hội-viên dự sự:

Quan Trạng-sư De Mérona, quan Trạng-sư Lesèvre, ông Montégout, ông Nguyễn-phú-Khai và ông Lê-Đức.

Còn nhiều vị khác, người thì ở xa, kẻ mất công-việc nhà, nên có gởi thơ xin kiểu.

Nhơn dịp có ông Phạm-Quyên là Chủ-bút Nam-phong tạp chí, ở Hà-nội vào chơi Saigon, nên hội cũng có mời đến dự tiệc mà chung vui với hội.

Đúng 5 giờ chiều chư-vị Hội-viên tề tựu rồi thì ông chánh Hội-trưởng đứng giầy xướng đọc một bài chúc mừng cho hội. Tờ-báo đã phiên dịch và ấn hành sau này cho chư khán-quan lãm duyệt:

Chư-tôn,

Cách ít ngày rày ông phó Hội-trưởng rất cần cần và rất thành tín của chúng ta là ông NGUYEN-VAN-CUA đến tỏ ý với tôi

rằng người muốn cho Hội Báo-chương Nam-kỳ thiết một tiệc mừng mà tô dấu Kỷ-niệm ngày lập Hội. Tôi nói thiệt, tôi nghe lời ấy tôi rất hồ thâm, vì tôi không nhớ đến việc đó. Vậy tôi rất cảm ơn và khen ngợi ông Cửa có lòng đến nhắc tôi. Thiệt nhờ có ông hết lòng lo lắng, chẳng quên những dịp để tô dấu sanh-lớn của hội, nên buổi nay chúng ta mới được tụ nhau tại đây, mới quên được trong giây phút những công việc làm, những sự tranh luận mà chúng ta chuyên tâm dựng làm cho vừa ý những kẻ có bệnh ưa đều bại hoại. Chẳng phải tôi muốn phiên trách người nào trong bọn ta đây nên buồn lời như vậy. Chủ ý của tôi là muốn tỏ bày sự đó ra rồi buồn cho sự đó mà thôi. Tôi buồn sẽ sự chúng ta phải ép mình mà bỏ hết cái phẩm-cách của tờ báo, cái tôn-quí của ngời viết, dựng làm cho vừa lòng đẹp ý một bọn người bất bình hay là háo động.

Thiệt chúng ta còn nhiều chuyện đáng làm hơn lắm.

Khi này tôi mới đến những công việc làm, những điều ưu lực của chúng ta, tôi nói nói rằng trong chức-

nghiệp của chúng ta có lắm điều buồn thảm thì tôi e chẳng nhắm lý cho mây, bởi vì chức-nghiệp của chúng ta cũng có nhiều điều khoái, nhiều sự vui, khoái là vì phần nào đã vẹn toàn hay là còn đường lo lớn cho vẹn toàn, vui là vì lãnh làm giáo-dục gia mà còn muốn thay vì cho sĩ-quán nữa. Trong xứ này phần sự của người cầm bút trong nhà báo, đầu nhà báo Langsa đầu nhà báo quốc-âm cũng vậy, đều có thứ vị hơn bên Đại-Pháp nhiều lắm. Bên Đại-Pháp trừ ra mấy lúc xã-hội nào động thì nhà báo-chương có khi mới chen vào mà làm cho Chánh-phủ định đặt và làm cho thay đổi mạng vận nước nhà, chỗ trong lúc bình thường thì nhà Báo-chương chỉ lo cáo báo hằng ngày những sự bất trắc xảy ra trong thế-giới; Ấy là biếm sừ từ khúc cho địa-cầu này mà thôi.

Tôi mới nói đó, tại đây phần sự của chúng ta đã biếm sừ mà lại còn lo giáo dục nữa. Tôi chắc cái bài diễn-thuyết của ông Hội-trưởng danh-dự của chúng ta, là quan Toàn-quyển Sarraut, đọc hồi năm ngoài đó thì ai ai cũng còn ghi trong trí hết. Ông Chúa-tể trong Thuộc-địa này, lấy làm khoái mà xưng mình là người viết báo, người đã chỉ cho chúng ta biết phần

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm

tho diệu dàng

chẳng có thứ

nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trữ mà thôi

vợ của chúng ta ra thế nào và phân sự ấy ở lại đây. Người lại về đường cho chúng ta đi đường trong xứ này, theo ý kiến cao trong của người.

Chúng ta hãy xét lại coi chúng ta có noi theo những lời khuyên như trong ngày ấy chăng? Tôi xin để cho Chủ-tôn mỗi người xét lấy phần mình.

Dầu thế nào cũng vậy, những lời mà ông Chúa-lê trong Thuộc địa nói trong lúc ấy, dù làm chứng cho Nam-kỳ Báo-chương hội của chúng ta ra mặt với công chúng. Thiết lực trước chúng ta chưa hiệp nhau thì chúng ta hay bị thiên hạ hù dọa vì họ không muốn biết mình.

Khi nhóm đại-hội lần thứ nhất thì tôi có đoán trước rằng chúng ta hiệp sức nhau đây thì chúng ta sẽ mạnh mẽ là thế nào. Những sức ấy khi trước rất rất và có khi lại chống cự với nhau, nên hao mòn lắm mà không làm nên sự chi trong. Hội Báo-chương từ khi lập ra, nhà báo mới có mặt nơi chốn Đông-Dương này, chớ đã ba mươi năm nay không thể ra mặt được.

Vậy tôi xin khuyên các bạn đồng-nghiệp, hãy đoàn thể, hãy xúm xích chung cùng với nhau cho bền chắc hơn nữa, đừng bỏ học quyền-lợi riêng của mỗi người và quyền-lợi chung của hội. Và nếu như ý kiến của chúng ta có chỗ nào chẳng đồng nhau, mà buộc phải tranh luận với nhau, thì chúng ta cũng chẳng nên quên điếu tao nhã cùng niềm thân-ái, bởi vì nếu chúng ta mà muốn cho những người đọc báo yêu chuộng kính mến chúng ta thì chúng ta phải ở cùng nhau cho "phải nghĩa, phải kính chuộng nhau mới được."

Tôi tưởng buổi này là buổi chúng ta nên thân ái, nên hiệp trí, nên cộng lực cùng nhau mới phải. Kia nơi mặt trận những binh lính của các nước Liêng-hiệp mà giúp yêu dấu nhau coi rất cảm động, đừng liêu thân nơi nước lửa mà tận tru Đức-tặc nó đầy đọa đất nước của quê-hương Langsa đã bốn năm trời. Mỗi ngày chúng ta đều dựng tin chiến thắng. Chúng nhà Thánh dựt van rân mà cáo báo tin lành ấy cho công chúng, làm cho ai nấy đều hơn hồ vui mừng rồi đây cả

thầy người Langsa, không chừa ai hết, đều vào nhà Thánh ấy mà xem lễ cầu mừng về sự Quê-hương toàn thắng. Mà những sự cứu hạn vì đi đường đi tặc đi tông-giáo nay đã bỏ dẹp hết, mà Đại-Pháp ta quên tờ hòa-vước Paris, quên cứu trận Waterloo, trận Trafalgar và việc Fachoda, mà Anh-quốc cũng không muốn nhớ đến sự Huê-kỳ độc lập, mà hội Thánh-giáo lại không đưa tay mà tiếp lấy Dân-quốc cộng-hòa đây, ấy cũng bởi cả thầy chúng ta đều chung một phần sự là quên hết hòa oán cũ và hiệp hết trí lực mà chống cự với kẻ thù chung là quân Đức-tặc đáng bảm đáng ghét.

Chủ-tôn, vậy tôi ước lý rước này đây là lý rước mừng sự liêng hiệp đó, mừng cho hội thành vượng và cũng mừng cho các đạo binh Liêng-hiệp mau tới ngày toàn thắng.

Nam-trung Nhựt-báo

Mỗi tuần xuất bản một kỳ

Giá trọn năm..... 5 \$00
Giá sáu tháng..... 3 00
Bán lẻ mỗi số..... 0 10

Báo quán tại đường Catnat, số 157, Saigon

Âu-châu chiến cuộc

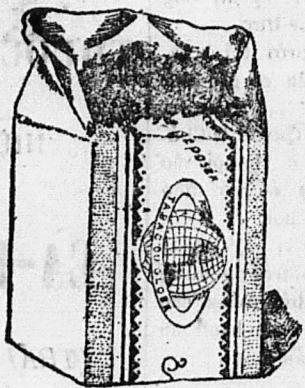
Trong mấy tuần rồi đây binh Liêng-hiệp ta cả thắng luôn luôn; đã lấy lại nhiều thành lớn như Pérome, Combes, Bulle-court, Bapaume. Lại cũng lấy được nhiều chỗ yếu địa như núi Kimmel Thành Quéant. Đức-tặc nó xây thành đạo lũy giăng ngăn một đường nơi mặt trận chắc chắn lắm, kêu là đường Hindenburg (ấy là tên đại Thông-soái của nó). Chúng nó khoe rằng Liêng-hiệp quân không thể qua được, té ra binh Langsa nay đã qua khỏi năm bảy chỗ rồi. Nếu qua được đường ấy rồi thì Đức-tặc không còn phương thế chi mà chống cự nữa.

Có điện tin rằng từ ngày 15 juillet tới ngày 31 août 1918, Liêng-hiệp bắt cả thảy là 128.302 tù giặc, trong ấy đếm được 2674 quan võ. Lại lấy được 2609 cây súng đồng lớn 1734 súng đồng vắn và 13.783 cây súng liên-hình.

Những tin lành ấy làm cho chúng ta vững bụng chẳng còn lo sợ chi nữa. Sự đại thắng này là nhờ tài bay trí giỏi của nhiều Thông-soái như Mangin, Humbert, Berthelot, Pétain và nhứt là nhờ mưu kế thần diệu của đại Thông-soái Foch. Bởi

Thuốc hút
hiệu
CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ
người ta ưa
dùng hơn và
hay hỏi mua
thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trừ mà thôi.

世界新聞

THE GIỚI TÂN VĂN

(A TRAVERS LE MONDE)

vợ đức Giám-quốc mới đi với Thủ-tướng Clémenceau ra tại mặt trận mà ban àn Lục-quân đại Thông-soái cho ông Foch và ban chiến-công-bài cho Thông-soái Pétain.

Khuyến khản-quan chớ vội, rồi đây chúng ta còn nghe nhiều trận thắng nữa.

Đức-quốc chẳng những là bối rối vì bị thua bên mặt trận Pháp mà thôi. Bên Nga-la-tư có bọn Trotsky và Lenine là lũ của Đức-tặc đặc lên chấp chánh mà bối manh, nay thế coi cũng yếu rồi. Mới đây Trotsky là Đại-bộ Thượng-thor đã bị bắn chết, còn Lenine là Ngoại-vụ bộ Thượng-thor bị bắn một vết trên vai và một vết tại phổi. Đáng kiếp thay cho đó Bối nghĩa, mỗi quốc cầu vinh, dầu có chết, tội kia cũng chưa hết.

Phi-công đại danh biểu. — Từ khi Âu-châu khai chiến đến nay những người đi máy bay đều cố đại công với nước nhà. Xin biên ra sau đây cho khán-quan rõ tên những danh-tướng đi máy bay và biết coi mỗi người giết được bao nhiêu máy bay của Đức-tặc:

Table listing names and numbers of aircraft shot down by various pilots, including Fonck, Nungesser, Madon, Guéris, Beullin, Pinsard, Boyau, Garaud, Navarre, Jailler, Hugues, and Baylies.

Table listing names and numbers of aircraft shot down by other pilots, including Tarascon, M. D. L. Marinovitch, Orloti, Sardier, Herbelin, Leps, Casale, Quette, and Montrion.

Số này lập hôm ngày 13 juin 1918. Từ nay đến nay kể đã 3 tháng rồi, mà nhứt là từ ngày 19 juillet đến nay là lúc Đông-minh phân bị vì công, nên những danh tướng kể tên trên đây mỗi người còn giết máy bay của Đức nhiều hơn nữa. Như ông quan hai Fonck giết máy bay của Đức nay kể đã 60 cái rồi. Lúc đầu năm quan ba Guynemer giết được 50 cái máy bay của kẻ nghịch rồi mới tử trận. Khi ấy cả toàn cầu đồng cho là đệ nhứt phi công. Nay quan hai Fonck giết tới 60 cái, nhảm lại danh giá còn cao hơn nữa.

NGA-LA-TU

Tại luân-dôn ngày 30 Août 1918 có giầy thép báo tin rằng quân cách-mạng Bolchevick mới thì Nga hoàng-Thái-tử. Quân cách-mạng này thiệt là vô lương-tâm. Chúng nó bối manh rồi thì Nga-hoàng-đế, nay còn giết tới Đông-cung nữa.

MẶC-TÂY-CA (Mexique)

Tại ranh Mặc-tây-ca giáp với Huê-kỳ mới xảy ra một đám ban đầu đánh lộn sau thành đám giặc. Binh Huê-kỳ bán binh Mặc-tây-ca chết hết cả 100 người và bịnh hết 200 người.

NHỰT-BỔN

Quan năm Arikawa, quan ba Tsukiya-ma và quan hai Iba và Abe thuộc về đạo máy bay, hôm đầu tháng Août đi ngã Thê-giá-một mà qua Âu-châu. Bốn quan võ ấy tính ghé Hồng-mao ít ngày rồi mới sang Pháp-quốc mà coi cách tổ chức cuộc phi-thoàn đặng về mà lập trong nước y như cách của Hồng-mao, Langsa và Huê-kỳ vậy.

COGNAC
O
P

JULES ROBIN & Co

Rượu Cô-Nhát

HIỆU

RÔ-BANH

Có một mình hàng

LOUIS OGLIASTRO ET Co

có trừ mà thôi

Ấy là một thứ
rượu rất điệu, rất
ngon, rất quý, nội
cởi Đông-Dương
này thiên hạ đều
biết.

Muốn mua cho
có rượu ngon, thì
phải nài cho được
cái nhãn hiệu này
mà thôi.

HƯƠNG-CẢNG

Ông Hoàng-tử Xiêm-la qui danh là Traidos Franbanh làm sứ-thần thay mặt cho Xiêm-la tại Đức-quốc và Áo-quốc từ khi Xiêm-la khai chiến với hai nước ấy thì Ngài đi ngà Nga-la-tur mà về. Người đi chiếc tàu Juelandia tới Hương-cảng ngày 22 Aout 1918; ít bữa sẽ sang Hạ-châu. Khi người đến thì quan viên thành Hương-cảng tiếp rước cách trọng hậu.

HẠ-CHÂU

Tại nhà hàng Globe Hotel xảy ra một việc rất gớm ghiét. Ngày chúa-nhật 23 Aout 1918 một thằng bói thầy cửa cái phồng kia mở, vừa muốn khép lại chẳng dè dờm thầy trong phòng có một người đờn-bà bề sọ năm dứa phồng. Hô hoản lên linh tuấn thành chạy tới đáo soát thì thầy trong phòng gần đó lại có một người đờn ông quần mùng năm chết ngọt. Vụ này tra xét không có; duy biết hai người này giàu có đến Hạ-châu có ý muốn lập ngôi hàng lớn.

TRUNG-QUỐC

Mới hay tin rằng ông Từ-thế-Xương được cử lên làm Trung-hoa Dân-quốc Đại Tổng-thống.

MỘT HẠNG TIN-MỚI

Những thiên-văn-gia bên Âu-châu mới thấy trên thiên-tượng lộ ra một vì sao mới, chiếu sáng hơn sao Bắc-Đẩu, đặt tên là Nova.

Ông Steavenson tại Luân-Đôn thầy trước. Bên Đại-Pháp ông Luiset, tại thành Lyon, ông Moye tại thành Montpellier, ông Flammarion tại thành Cherbourg cũng đồng ngó thấy. Sao ấy lối 7 giờ rưỡi tối thì mọc.

Thuở xưa hề thấy một vì sao lạ mọc ra thì kẻ bán ý này người bán thế kia. Nay nhờ sự học rộng rãi, ai cũng rõ biết trên thiên-tượng biết bao nhiêu tinh-tú, nay cái này lặn mai cái kia mọc, ấy là lẽ tự nhiên, chẳng cần dự chi đến như sự trên trái đất này.

東洋時事

ĐÔNG-ĐU-O'NG THỜI SỰ

(INDOCHINE : FAITS DIVERS)

Giá lúa giá bạc

Lúa mỗi tạ 68 kilos chở tới nhà máy từ 2\$60 tới 2\$65.

Kho nhà nước	4f.60
Hãng Đông-Dương	4.63
Hongkong Shanghai	4.65
Chartered Bank	4.65
Banque Industrielle de Chine	4.63

NAM-KỲ

Salgon

Sở học chánh. — Xin nhắc cho cha mẹ học trò hay rằng ngày tựu trường trong các trường tại Nam-kỳ này là ngày 16 Septembre 1918.

Hãng Tàu Nam-vàng. — Ông Hội-trưởng phòng Canh-nông Nam-kỳ kính tỏ cho các ông chủ ruộng, chủ vườn và ai này hay rằng kể từ ngày 10 Septembre 1918 này, ông chủ hãng tàu Nam-vàng và Lục-tinh đã có lòng ân cần cho tàu chạy thứ như vậy: Mỗi tuần lễ đến ngày thứ hai, thứ năm và thứ bảy thì có chiếc tàu

Sà-lúp (GOELAND) đậu tại Trà-ôn mà chở tàu Mytho qua đến đặng rước những bộ hành nào muốn đi thàng về Soctrang và Baclieu, đi ngang ngả Đại-ngãi.

Thầy thì khuấy chơi, không thầy thì khuấy thiệt. — Tên khách La-Tông đến bót thừa rằng có 6 người Annam nó không biết mặt, đến tại quán cửa nó, lựa lấy mỗi cậu mỗi điều xi-gà và 6 gói thuốc; hăm-bà-lăng 6 điều xi-gà và 6 gói thuốc; vì mất nó làm thái ngớ lơ, sáu cậu giận bỏ đi luôn, không giá từ một tiếng. Bạc bèo quá.

Trời đất ôi! Ai mà bất nhơn ác nghiệp quá! — Nguyễn-thị-Sửu: buồn bán, ở tại đường Lafont cứ rằng bị cạy cửa vào nhà lấy hết 65 đồng bạc, đó Nữ-trang và quần-áo tính chung hết là 142 đồng nữa.

Cholon

Một thai ba đứa. — Tại làng Tân-nhứt hạt Chợ-lớn, có một người cựu Tri-bộ tên là Nguyễn-văn-Giáo 40 tuổi, người vợ đẻ một lượt mà được 3 đứa con trai; Song nuôi được có một đứa ra trước mà thôi, còn hai đứa ra sau đều chết hết. Uổng quá!

CHỈ HỒNG-MAO HIỆU BROOK

Nếu các cô các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ HỒNG-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng thèm mua, và phải coi chừng kẻ mà làm đồ giả.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thôi, không có hiệu nào sánh kịp.

Có một mình hãng LOUIS OGLIASTRO ETC có trữ mà thôi.

Mytho

Bị ăn trộm nữa. — Lê-thị-Y, 64 tuổi, nghiệp-chủ ở đường mé kinh, Mytho, có rằng hôm đêm 3 rạng mặt 4 Septembre lối 4 giờ khuya ăn trộm vào nhà rước hết quần áo và đồ ngoạn-hảo đáng giá 200 đồng.

Linh còn đang tìm bắt lũ gian.

Baria

Cũng là ăn trộm. — Nguyễn-văn-Dược, 25 tuổi, ở tại xóm-các (Baria), cứ rằng bị ăn trộm lấy đồ đạc đáng giá 62 đồng bạc và tờ giấy rất quan trọng của nó.

Linh còn đang tra xét kiếm tìm.

Travinh

Ăn cắp chó không phải ăn trộm. — Nguyễn-thị-Que, 26 tuổi, sanh đẻ tại làng An-hội (Bến-tre) qua ở ngụ tại làng Minh-đức (Travinh) đã bị bắt giam về tội ăn cắp 21 đồng bạc của Dương-thị-Loc, bán cá tại làng Minh-Đức (Travinh) mà nó đã chịu thiệt không chối cãi chi hết.

BẮC-KỲ

Một sự biến tại nhà hàng Métropole ngoài Hà-nội. — Mới được tin diên-báo Bắc-kỳ cho hay rằng hôm thứ hai nhằm ngày 2 Septembre rồi đây lối 7 giờ tối ông De Monpezat là Đại-biêu Trung-Bắc lưỡng kỳ. Cầm súng sáu bắn ngay vào bụng ông quan ba Domenach.

Người ta nói rằng việc biến này xảy ra là cũng vì một đếu tâm-sự chi đó.

Bồn-quản dịch rút một đoạn mà ấn hành cho khán-quan lãm tức.

Nguyên buổi chiều thứ hai ấy ông De Monpezat gặp ông quan ba Domenach trước sân nhà hàng Métropole, hai đảng đứng kề nhau mà nói chuyện, rồi ông De Monpezat liền mời luôn ông quan ba vào phòng số 8 là phòng của nhà hàng ấy mà ông đã mượn mà ở năm.

Ông quan ba này vẫn biết ông De Monpezat, nên không đợi mời lâu, cứ việc theo liền.

Ông De Monpezat chờ cho ông quan ba Domenach bước vào phòng rồi thì khép cửa phòng lại và nói bằng rằng: « Tôi đã biết rõ rằng chú lấy vợ

tôi, sắp bãi trong nhà hàng này đều học với tôi như vậy; ngày mai này chú sẽ là Bắc-kỳ mà đi, thì tôi không biết lấy bằng cớ đâu mà tính việc này, vậy thì chú hãy ngồi xuống tại cái bàn này, cầm lấy cây viết này mà làm cho tôi một lá khai rằng chú nhìn biết có làm điều ấy. Rồi chú phải ký tên vào đó. »

Ông quan ba Domenach nghe nói sừng sờ, dường như sấm đánh vào tai, theo tình thường ai ai cũng vậy, ông không chịu việc là khai kỳ cục thế ấy và nói quyết rằng mình không có lấy bà De Monpezat bao giờ.

Rồi đó hai đảng tranh cãi với nhau một hồi rất nên dữ dội. Ông De Monpezat vùng đưa súng ngay ngực ông quan ba mà bắn.

Nghe nói rằng ông De Monpezat lúc đang nói chuyện thì đã nghiêm súng sáu ngay mặt ông quan ba trước rồi. Ấy là lời định rõ của phòng Thăm tra.

Khi ông quan ba bị đạn mà té xuống rồi thì ai này hay đặng liền chạy vào đỡ ông lên và khiêng tuốc vào nhà thương De Lanessan.

Khi dẫn nhà thương rồi thì đăm đăm ông thẳng vào phòng mổ, có hai quan lương-y là ông De Lanessan và ông De Lanessan chức sắc mà một tay đạn ra liền nội bởi đó.

Khi mở súng để ông nằm yên rồi, thì quan Tòa mới gạn hỏi ông duyên cớ làm sao mà sanh ra việc như vậy.

Lúc ấy ông quan ba Domenach vẫn còn tỉnh, nên ông thuật hết từ lúc ông De Monpezat mời ông vào phòng cho đến khi bắn ông, đầu đuôi sự tích thuật đủ không sót một việc nào.

Rủi thay! Tuy các quan lương-y cũng hết lòng săn sóc thuốc men, song vì thương tích nặng nề, thế chịu không khাম, cho nên qua đêm sau là đêm thứ ba rạng mặt thứ tư, 4 Septembre, lối 2 giờ rưỡi khuya ông phải bỏ mình.

Qua sớm mai ngày thứ năm ông De Monpezat bị đòi đến phòng thăm-tra, ông Julliany làm quan Bối-thăm.

Tra hỏi một hồi lâu kể cớ giấy bắt liền ông De Monpezat mà giam vào ngục.

Rút trong Nhật-báo Impartial dịch ra.

Bảo tộ tại Săm-son. — Tại Săm-son (Bắc-kỳ), có một trận bão rất to. Nơi bãi biển chỗ đề tâm chơi rất đẹp, sóng đánh hư hiết. Nhà cửa dân cư hư sập rất nhiều. Có 4 mạng người bị bại.

VỤ QUÊ LẬU

Ông Gueldre, Crémone và Gallois-Montbrun là ba viên-chức sở Thượng-Pháp bị giam về vụ quê lậu, mới được Tòa cho phép đóng tiền thế chượng tại ngoài hầu tra.

Trưa bữa 4 Septembre ba ông ra khỏi cửa Khám-lớn trong lòng khắp khởi vô cùng. Bồn-quản cũng máng cho ba ông thoát khỏi vòng lao lý.

VÔ-TUYÊN-ĐIÊN

Từ này nhơn dân đều được dùng vô-tuyên-diên (giấy thép không giấy) mà thông tin ra Côn-nôn. Mỗi tiếng nói định giá theo tiền tây là sáu tiền rưỡi (0 f.65).

CUỘC LỄ TRUNG-NGUON

Có chiếc Hòa-thuyền hiệu là Battambang (M. F.) chạy đến Phnom-Penh đậu tại đó hai ngày làm-chay thí-dàng.

Có Ông Pauber, là quan Đốc-lý, thành phố xứ Cao-mang cho phép ngày 23 Aout 1918.

Tôi ít thấy chiếc hòa-thuyền nào mà làm chay lớn như vậy, nên có ý hỏi thăm cho biết ông nào sắp-đặt, thì nghe nói là: ông Quý, ông Them, ông Thiên. Ba ông này nói đúng ba năm đáo lệ, nên phải làm lớn như thế.

Khi mưng cuộc làm chay rồi, M. Them có mượn hát cũng một châu sáng đêm, trên rạp hát sắp đặt một cách chỉnh tề. Thiên nghe đến coi rất nên đông đảo, có Biện-tây và mã-tà canh gác hằng hồi.

Khá khen cho M. Them và mây ông ở dưới tàu ít có giờ rảnh cho nhiều, song cũng hết lòng lo làm cho nên cuộc.

Vụ bạc giấy giả

Tại làng Phước-Tuy (CHOLON)

Mới đây có ông hương-cả làng Phước-Tuy hạt Chợ-lớn, có đăm đống tại kho bạc một tấm giấy 20 đồng, bị quan xét rõ ra là giấy giả. Tuy nay ông cả ấy được tạm tha, song chưa biết chung cuộc rồi án-quan phán đoán là nào.

Tệ báo thiết-ngủ nếu án-quan mà buộc tội cho ông hương-cả này thì oan cho ông lắm.

Đã biết rằng luật buộc những người xài bạc giả thì phải bị tội; nhưng lấy lý mà luận ra, thì ông cả này vốn thiết kế vô tâm, chứ không phải người hữu ý; vì ông là người ở nơi đóng hải rẫy quê, thì làm sao mà phân biệt được giấy chơn giấy giả. Tấm giấy của ông xài đây, chắc là ông đã làm của một tên gian trá nào đó, chứ không phải của ông làm ra; nếu quả thiệt của ông làm ra giấy giả, thì bắt quá ông để mà trừng phạt, gat găm kẻ quê mùa mà thôi, chứ có lý nào ông lại dám cả gan đăm đống kho bạc là chỗ nhân lực tinh thần mà xài giấy giả bao giờ.

Ấy vậy, Tệ báo cũng vì dân mà mình tố việc này, xin án-quan háy cho người làm nã cho ra kẻ đại-gian đại-ác làm giấy giả hại dân đây mà buộc tội cho nặng nề. Chỉ như ông hương-cả Phước-Tuy này, thì xin quan trên cùng nghiêm xét cho mình mà chằm chế cho người lương thiện nhỏ. Đường ấy, chẳng những là một ông cả Phước-Tuy mà thôi, khắp hết những dân lương thiện trong cõi Nam này thầy đều nguyền triếm đức hóa của Chánh-phủ cộng hòa, gần năm còn mền phục

N. C. M. Đ.

Giấy LENIL là giấy tinh-anh thượng hạng

Khánh bì tàn cư

Hôm thứ 7 tuần rồi, ông Khương-thành. Nguyên là Hội-đồng Thành-phố Chợ-lớn, ở tại đường Cây-mai số 127, nhưn ăn lẽ lạc-thành, có mời các quan và mấy thầy dự tiệc rất đông.

Nguyên ông Khương-thành-nguyên này tuy là người phú-hộ mà bề xử sự rất khiêm hoà; bởi đó cho nên, những khách quý bạn sang, đều mến tình người, đến chung vui tiệc ngọc.

Đêm ấy trong nhà thì thêu hồng kết tụi, đèn đuốc huy hoàng, ngoài sân thì cờ xí cạm lẫn xàng, pháo đốt nghe in òi; chủ khách vui vầy, trong ngoài tưng rờ.

ẤY LÀ:

Quần từ dư ninh, đực lớn mới về van nhà cửa lớn;

Thật nhưn lý mỹ, của nhiều mà thảo thuận cháu con nhiều.

N. C. M. Đ.

Hội-chợ Hà-nội

Từ năm 1918 trở đi, Nhà-nước định mỗi năm cứ đến tháng chạp tây thì mở một phiên chợ lớn tại Hà-nội, gọi là Hội-chợ. Hội-chợ năm nay bắt đầu từ ngày 15 cho đến 31 tháng chạp tây tức là từ 13 cho đến 29 tháng mười một Annam. Hội-chợ Hà-nội sẽ nhóm tại trường Đấu-xảo đường Hàng-cỏ. Toà Đốc-ly hiện đã cho đầu-giá làm các nhà ở chung-quanh nhà đấu-xảo để bày hàng hóa.

Hội-chợ này tức là một phiên chợ lớn, nhưng khác các phiên chợ Annam xưa nay một điều là một năm chỉ có một lần mà thôi. Các nhà đem hàng hóa lại đó không phải là để mong bán cho khách mua trong một thành phố hay là một miền mà thôi, lại có thể rao hàng cho cả một xứ mình đối với những khách ăn hàng cho cả một miền Đông-Á và cả với ngoại quốc nữa.

Nhân tiện lại vừa là một dịp để cho nhà có hàng hoá ở ngoài đem vào được mà rao hàng với khách mua ở xứ ta nữa.

Đáng lẽ ra thì Hội-chợ Hà-nội phải là một phiên chợ công của các nhà nông, công, thương nước Pháp nước Nam cùng các xứ thuộc-địa Pháp và cả các nước giao hiếu nữa, nhưng vì Âu-châu đương gặp buổi chiến-tranh khiến cho việc buôn, công thương phải trì hoãn lại, cho nên bây giờ không phải là lúc nên đem đầu tài khéo của các nghề ấy ra vội. Bởi vậy hội-chợ tới đây thì chỉ có các sản-vật của nước Pháp và nước Nam cùng các xứ thuộc-địa Pháp mà thôi, còn các nước ngoài thì không dự đến.

Hội-chợ này là phiên chợ bán đủ các thứ sản-vật chứ không phải là chỉ bán riêng một thứ gì mà thôi.

Có nhiều thứ hàng-hóa dân nhà-quê Annam cần dùng được mà không có người đem về bán các chợ; mà những thóc gạo, ngô đậu cùng các sản-vật của nhà-quê Annam đầu đem bán được nhiều, thì chỉ có lợi cho mấy nhà buôn đi bán ở các thành-phố lớn mà thôi, chứ khách ở ngoài không được trực tiếp với nhà có sản-vật mà bán, mà nhà có sản-vật vì thế có muốn trực tiếp với người mua cũng không được, phần thì tại ít vốn quá, phải chờ khách đến tận nhà mình mà bán, phần thì hàng cũng không có mấy, không đáng mở một sở bán quanh râm tại chốn thị-thành. Như thế Hội-chợ Hà-nội, thật là làm được nhiều việc ích lợi.

Nhờ có Hội-chợ thì những dân nhà-quê có bao nhiêu sản-vật riêng cùng là những đồ hàng chế hóa ra như là tơ lụa, vải, đồ may, đồ đồng, đồ sắt, đồ sơn, các thứ làm sẵn, vãn vãn, mỗi năm một lần đem đến Hội-chợ mà bán. Như thế thì lợi hơn là bán cho hàng xách biết bao nhiêu mà kể.

Hội-chợ này là một dịp cho những nhà buôn Tây được trực tiếp với khách mua Annam, cho khách nhà-quê biết rằng thứ hàng này là do cửa hàng nào bán buôn, muốn mua được những hàng chánh hiệu mà rẻ thì cứ đến tại đó, khỏi phải qua hiệu mấy người Khách nữa.

Trong trường Hội-chợ tại Hà Đẩu-xảo này sẽ có những nhà chia ra từng gian để cho mướn mà bày hàng. Các nhà kỹ-nghệ

vật Annam thì sẽ có một chỗ riêng để bày hàng mà lại được phép bán lẻ.

Muốn hiểu rõ cách thức đem vào Hội-chợ, cách mướn cùng cách sắp đặt thế nào thì đọc những đoạn trích ra trong điều-lệ Hội-chợ như sau này:

KHOẢN THỨ NHỨT

Đem hàng vào Hội-chợ.

1° Ai muốn đem hàng vào bày tại Hội-chợ thì đã có những giấy của Hội-chợ phát cho. Ai xin đem hàng vào Hội-chợ thì phải ký tên và để niên hiệu vào tờ giấy ấy cùng những điều gì cần cho việc tính sổ sách và việc soạn quyển sổ kê hàng hóa. Giấy ấy lại phải có chữ ký tên của quan Đốc-ly Thành-phố hay là quan Công-sứ tỉnh mình mới được.

Số người được đem hàng vào Hội-chợ thì tùy nơi số gian hàng của Hội-chợ. Nhưng các nhà kỹ-nghệ vật Annam thì được vào một chỗ riêng.

Ai đã xin đem hàng vào Hội-chợ rồi mà không có lẽ gì trọng thì không được xin ra nữa, cái quyển cho ra ấy thì do hội-đồng Hội-chợ xét. Quá ngày mồng mười tháng mười một tây thì không ai được xin ra nữa vì, đến ngày ấy quyển sổ kê hàng đã làm xong rồi.

Chỉ có những nhà chế ra hoặc sinh ra hàng hóa thì mới được kê vào hàng người bán hàng ở Hội-chợ, vì mục-dịch Hội-chợ là để cho các nhà có sản-vật cùng người mua được trực tiếp với nhau.

Thuộc về nghề nông-phổ thì các công-ti, các hội sinh ra, chế ra hoặc là bán các hàng hoá thì cũng kê như là sinh ra hàng hóa ấy.

Những nhà có môn-bài hoặc không có môn-bài mà bán các hàng hoá để tên hiệu của mình, hoặc là theo kiểu mẫu của mình chỉ bảo hay là kiểu vẽ của mình thì cũng kê cho là làm ra các hàng hóa ấy.

Chỉ có những người bán xứ có sản-vật là được bán lẻ mà thôi.

Những người làm ra các hàng-hóa hoặc chủ các công-ti mà nhập tịch dân Pháp thì hội-đồng có quyền hỏi xem nhập tịch từ bao giờ và chính là người nước nào.

KHOẢN THỨ HAI

Hiện bày hàng.

Hội-chợ đã cắt từng giấy hiện để cho các nhà đến đó mà bày hàng. Hội-đồng sẽ cho mỗi người một cái vẽ kiểu mẫu, không ai được sửa đổi gì đến bề ngoài những chỗ hiện ấy.

Giá tiền mướn các gian định như sau này:

1° — các gian vĩnh cửu, hết phiên chợ là 5 đồng (rộng ước chừng 12 thước vuông).

2° — các gian tạm thời, hết phiên chợ là 2 \$ 50 (rộng ước chừng 12 thước vuông).

3° — Các gian ở đầu (cái), hết phiên chợ là 8 đồng (rộng ước chừng 16 thước vuông).

Tiền mướn các gian ấy thì 31 tháng mười tây năm 1918 phải trả.

Những người xin đem hàng vào hội sau ngày 31 octobre thì phải gửi tiền luôn với đơn xin một thẻ, hội-đồng nhận tiền rồi mới hiện tên vào sổ cho.

Số tiền thuê ấy phải gửi cho quan Đốc-ly, chánh Hội-đồng thành-phố Hà-nội, thì có tiền ấy là người có quyền ký giấy, hiện tại mà thôi.

Không được mướn là hơn nửa gian trở xuống.

Mỗi một gian hiện hoặc nửa gian thì chỉ được một người dọn hàng mà thôi. Nhưng mà những người nào làm đại-biểu cho nhiều nhà bán hàng thì được phép xin phá những bức vách ở trong các gian để thông luôn cho rộng.

Các nhà kỹ-nghệ vật bán xứ thì được dọn vào một chỗ riêng gọi là chỗ kỹ-nghệ vật tiền mướn và chỗ mình mướn rộng hẹp thế nào đã có lệ riêng.

Cả gian hoặc nửa gian đã mướn rồi cấm không được cho mướn lại. Hễ trái lệ ấy thì hội-đồng bắt đóng cửa ngay lập tức.

Có trễ lắm thì đến ngày 1 tháng mười một tây, Hội-đồng sẽ giao các gian mướn cho những nhà bán hàng.

Chìa khoá các gian ấy thì Hội-chợ sẽ giao cho những người có hàng bán mà phải trình thẻ bán hàng của mình ra, hoặc là giao cho người đại-biểu của mình

mà hội-đồng đã công-thuận. Chạm làm thì năm ngày sau khi bãi phiên-chợ, phải đem nạp chìa khoá.

Đến ngày mồng mười tháng chạp tây chưa đến nhận chìa-khoá và không báo trước cho hội-đồng biết, thì Hội-chợ sẽ đòi lấy những gian đã cho mướn lại mà tiền đã nạp rồi đó thì Hội-chợ cũng không trả lại nữa.

Cấm không được: 1° bày những tủ kính hoặc các đồ gì khác ra quá ngoài cửa hiện; 2° dán các giấy yết-thị vào hiện; 3° hủy hoại những đồ gì của Hội-chợ đã giao cho.

Hội-chợ sẽ chịu tiền đèn điện thấp ở trong trường Hội-chợ, mỗi người được ngọn đèn sức sáng bằng 50 đèn cây.

Từ ngày 15 cho đến 31 tháng chạp tây thì các cửa hàng, ngày nào cũng mở, cả ngày chúa-nhật cũng vậy, cứ từ 8 giờ sáng cho đến 6 giờ chiều. Quá giờ ấy thì tắt đèn, cấm không được đi lại nữa.

KHOẢN THỨ BA

Về việc bảo-hiêm

Hội-chợ không chịu trách nhiệm gì về những việc xảy đến cho các nhà bán hàng tại Hội-chợ. Ai muốn mướn công-ti bảo-hiêm nào thì tùy ý.

KHOẢN THỨ TƯ

Nói về cách sắp-đặt

Các hàng hóa sẽ sắp theo từ hàng kê ra sau này: Những nhà có hàng cứ tùy xem thứ hàng của mình thuộc về hạng nào thì phải nói trước. Mỗi gian sẽ có hai số chống lên nhau, số trên là số thuộc về hạng nào, số dưới là số cái gian của người bán hàng.

KHOẢN THỨ NĂM

Sổ kê hàng hóa

Nhà-ước sẽ làm một quyển sổ kê các thứ hàng hóa ở Hội-chợ, chừng đến ngày mồng một tháng chạp tây thì in xong. Phàm những điều nên ghi chép của người xin đem hàng bán tại Hội-chợ từ ngày 31 tháng mười tây trở về trước, thì liệt kê vào sổ ấy cả. Những người xin đem hàng vào Hội-chợ sau ngày ấy thì sẽ kê vào một phụ-trương riêng.

Mỗi người được một quyền số ấy và một quyền phụ-trương khỏi phải trả tiền.

KHOẢN THỨ SÁU

Việc trồng nom & Hội-chợ.

Những người có hàng bán tại hội phải tuân theo lời dặn của các ủy-viên Hội-chợ, hoặc các linh cảnh-sát.

Những hàng hóa nào không phải là của nước Pháp và của các thuộc-địa Pháp thì cấm không cho bán.

Nếu không tuân theo lời ấy thì phải đóng cửa hàng ngay mà hội lại còn kiện nữa.

Những người có hàng bán tại Hội-chợ và những người làm công thì hội-đồng phát cho một cái thẻ bán hàng để tên rõ từ người. Trong kỳ Hội-chợ thì bất kỳ lúc nào hội-đồng cũng có quyền đòi xem cái thẻ ấy.

Những người có hàng hóa ở các nơi đem đến Hanoi thì phải xin sở Thương-chánh trong hạt mình ở, một cái giấy được chữ hàng hóa mà không phải nộp thuế gì cả.

Các hàng hóa không bán được thì phải chở về chỗ thổ sản, hạn trong một tháng kể từ ngày tan Hội-chợ. Như thế thì mới được miễn thuế. Các sản-vật ở Hội-chợ mà đem ra bán thì phải nộp thuế.

Việc vận tải các hàng hóa.

Phủ Toàn-quyền đã thương thuyết với các công-ti tàu thủy, xe-hỏa ở Đông-Dương thì các công-ti ấy đã thuận giảm giá tiền chở hàng hóa đem bán tại Hội-chợ Hanoi cùng những người có sản-vật như sau này:

Tàu thủy của công-ti Chargeurs Réunis.

Một trăm phần giảm cho 30 phần (30%), cứ theo thời giá lúc xếp dỡ hàng.

Hàng tàu thủy (Messageries Maritimes), chưa định.

Đường xe-lửa Nhà-nước

Hàng hóa và súc-vật lúc chở về thì không phải trả tiền. Còn người lấy vé khứ hồi được giảm phân nửa tiền.

Đường xe-lửa công-ti Vân-nam.

Tiền hàng hóa khứ hồi được giảm phân nửa.

Công-ti tàu thủy Lapicque.

Một trăm phần giảm cho 25 phần (25%).

Công-ti tàu thủy Roque.

Các hàng hóa khứ hồi được giảm phân nửa.

Transports maritimes et fluviaux de l'Indochine

Các hàng hóa khứ hồi, giá tiền một trăm phần được giảm 25 phần (25%).

Transports fluviaux et côtiers du Tonkin.

(Giang-hải luân thuyền Bạch-thái Công-ti)

Các hàng hóa khứ hồi, một trăm phần được giảm 20 phần (20%).

Service fluvial du Haut-Tonkin (SAUVAGE)

Chở không tiền.

AI TÍN

Hội Nông-Nghiệp-Tương-Tế Mỹ-tho mới mất một người chức trách, ấy là ông Nguyễn-văn-Khuê, đại diện-chủ, trong làng Nhị-bình cựu Hội-đồng địa hạt, sung chức Hội-trưởng phân sở chợ giữa (của Hội Nông-Nghiệp Mỹtho)

Sớm mai ngày 30 Aout rồi đây thì đã làm; lễ tống táng người rất nên trọng thể, thiên hạ đi đưa đầy dẫy, chen chơn không lọt, trong ấy có quan Đốc-phủ-Sứ Đoàn-hữu-Chung, chủ quận Bến-tranh, chánh Đổng-lý Hội-đồng Cai-quản hội Nông-Nghiệp Mỹtho;

Quan Đốc-phủ cựu Lê-văn-Xung; ông Trần-dức-Trọng, Tri-phủ (Bắc-kỳ); ông Thượng-công-Minh, Hội-đồng quản hạt; M. Trần-văn-Hải Cai-tổng Thạnh-quon; M. Ngô-ngọc-Quan Cai-tổng Thuận-bình; M. Huỳnh-tri-Phủ chủ giàn đồ âm-công; M. Đoàn-hữu-Binh (Tủ-tài) Điền-chủ Bến-tranh; M. Đoàn-hữu-Ấn, M. Năm Kiên và M. Ba-Thảo... còn nhiều vị khác kể không xiết.

Lúc 10 giờ thì linh cửu đã để tới mộ phần, quan Đốc-phủ Đoàn-hữu-Chung

buộc ra thay mặt cho Hội Nông-Nghiệp-Tương-Tế Mytho đọc một bài tiếng biệt như sau đây:

MÂY ÔNG

Trong cuộc ai bi này, tôi xin thay mặt cho Hội Nông-nghiệp tương-tế Mytho, ra trước mộ này dâng tỏ lời vĩnh biệt ông Hội-đồng Nguyễn-văn-Khuê là Hội trưởng phân sở chợ giữa đã ly trần.

Người sanh trưởng tại làng Đường-diêm năm Tân-hợi (1851) khi lớn khôn, người lập gia cư tại làng Nhị-bình và giúp việc làng ấy làm hương-chức hội-lê đủ bậc. Năm 1891 dặt cử làm nghị-sự địa hạt tổng Hưng-nhon cho đến năm 1896 qua năm 1906 trong làng Nhị-bình không đứng yên, nên hương-chức xin người làm lại chức hương-củ đứng bình cáng điều đình. Người thuận theo lòng sở mộ của dân lãnh chức ấy sắp đặt việc làng; từ đó hương-chức thuộc tình hòa-nhã, nhơn dân lạc nghiệp an cư, người làm dạng một năm rưỡi rồi người từ chức, nhưng mà người cũng cứ lo lắng giùm việc làng luôn.

Ông Nguyễn-văn-Khuê nhà giàu có, dạ thẳng ngay, lại có lòng lo việc khai-hóa cho dân, nên năm 1913, khi lập hội Nông-nghiệp tương-tế Mỹ-tho, các hội-viên phân sở chợ giữa đều hiệp ý mà cử người làm chức hội-trưởng trong phân sở ấy.

Người lúc đó tuy tuổi đã già mà còn rạng ra lo gánh nặng, từ lãnh chức ấy đến nay, dốc một lòng làm cho hội tân phát, tiếng năng cán mần, chính đĩnh, kỹ cang, chẳng có dấu chi thất liệt. Phần sở chợ giữa hội-viên nhờ công đức người nhiều và Hội-đồng cai quản tin cậy người mà cho các hội-viên phân sở chợ giữa vay số bạc mấy muôn đồng mà mở mang Nông-nghiệp.

Người rất hạo tâm, từ ngày Miếu-quốc gặp cơn binh hỏa, người chịu quyền bạc ngàn cho Hội Nghĩa-quyên Nam-kỳ đứng giúp đỡ những kẻ phải tai ương và chịu xuất sáu, bảy ngàn đồng mua giấy Quốc-trái.

Năm 1917 nhà nước xét công người mà ban cho người một tấm médaille bạc.

Ông Nguyễn-văn-Khuê nảy ra lòng nhơn giúp việc quốc-dân, chịu công nhọc lo trong thôn-xã; tánh tình thuần hậu, ăn nói từ hòa, cùng người trên, biết nhường biết cung, với kẻ dưới không kiêu không lãn.

Nay người chẳng may mà tạ thế, hội Nông-nghiệp tương-tế Mỹ-tho rất tiếc rất thương; thương là thương người nhiều công cán với nhơn-quân, tiếc là tiếc người có tâm ích cùng xã-hội.

Nhờ lúc vui vậy hội hiệp, bàn tính đều Nông-nhiệp tân hành; để đầu cuộc buồn-bã phân ly, đau đớn nỗi âm dương cách biệt. Hội Nông-nghiệp rày mất một đấng cây tin, làng Nhị-bình nay cũng khuyêt một trang danh-giá.

Ông Hội-đồng ơi!

Dấu xa-xuôi mây dậm cũng còn ngày gặp gỡ luận bàn, dang u hiên khác nhau, đã hết kể chung cùng hội hiệp.

Thôi!

Bóng quang âm đã xế, đồ tạo-hóa gay chéo, hãy dời chơn lên chơn tiêu diêu, người dương-thê số trời có hạn.

Còn đây thì: Nguyễn hương hồn tách dậm bằng ngân, nơi tiên-cảnh ông mau trở chơn. Mytho, Nông-nghiệp tương-tế hội Từ-hàn, TRẦN QUAN-XUÂN Kính lực

CHÂU PHÁCH SANH CO' TẮNG

Thuốc Châu-phách-sanh co-tắng này chuyên trị về ngoại-khoa; những ghê độc lở-lồi lâu ngày mà không lành phải dùng thuốc nước trừ độc của tiệm NHI-THIÊN-ĐƯỜNG mà rửa, rồi xức thuốc tắng này vào nơi mấy chỗ đau thì thấy hiệu nghiệm liền.

Giá mỗi ve là... 0\$20

Tại tiệm Nhi-Thiên-Đường có bán.

Vài lời cảm

Bồn-quán rất thâm cảm tạnh của anh qui... kể tên sau này đã có lòng cố gắng gửi mắng-đa đóng tiền mua Báo trọn năm. Vậy từ đây mỗi kỳ, hề vị nào có lòng hào-hiệp mà gửi bạc đến thì Bồn-quán sẽ đăng báo liền cho liệt-vị hay, khỏi phải gửi biên-lai cho nhẹ bớt một phần lộn-phí, và liệt-vị cùng khỏi thác công gìn giữ nhọc lòng, lại cũng nhớ được ngày tháng mua Báo của mình, rất nên đăng tiện.

Table with 5 columns: TÊN-HỌ, CHỖ Ở, SỐ BẠC ĐÓNG RỒI, NGÀY MUA, NGÀY MÀNG. It lists names and addresses of donors and their contribution amounts and dates.

Lai Tín

Cholon, le 8 Septembre 1918.

Monsieur Tổng-lý Nông-Cổ Min-Đam Kính thăm ông Tổng-lý N. C. đặng vạn sự bằng an và sau xin ông một chèo giấy đư ăn hành đôi lời siêng lượn của tôi như sau đây, rất cảm ơn.

Hôm tháng giêng tôi có hư mấy cái răng hàm trên, thật lầy làm cực lòng khi ăn uống, nên tôi đến tiệm trồng răng của ông Triệu-Cương ở đường Marins số 188. Cholon, trông hết một hàm trên, mà ông Triệu-Cương tính giá rẻ hơn các nơi khác mà cách làm theo thể thức Langsá, nhưt thiết đều khéo léo, công việc làm chẳng chỗ chê đặng, khi làm rồi tôi lấy làm khoái chí, ăn uống mới biết ngon, vả lại trước 2, 3 năm con trai và con gái tôi cũng đến tiệm này mà trồng răng và bịch răng vàng đến nay còn chắc chắn chẳng hề hư hay là sút rớt, mà vàng lại tốt hạng nhưt, chẳng hề trở màu, thường bữa thầy cũng như mới, chói sáng lóa, thiệt là tiệm này làm đáng đồng tiền lắm.

Đến nay tôi sức nhớ một tiệm trồng răng này rất đáng khen, nên xin tạm vài lời què-kịch vào báo mà cổ động cùng đồng bào biết được tiệm làm khéo truyền cho nhau mà dùng, tưởng cũng là đều có ích với đồng bào.

Nay kính PHAN-HÀ-THANH Secrétaire de la Trésorerie de l'Indochine Route de Phulac Cholon

Rượu Cổ-nhạc VIEILLE EAU-DE-VIE DEJEAN là một thứ rượu rất có danh-tiếng hơn bốn chục năm nay.

HÀI ĐÀM

Có anh thầy thuốc kia, học hành luốt lát, vừa biết ba chữ đủ chép toa; hề nghe ai có toa thuốc chi hay thì năn nỉ mượn về mà chép. Lần lần tự thiếu thành đa, tích trữ được năm bảy cái toa, bèn nhay phốc ra làm thầy thuốc.

Mà khá, trong mấy năm anh ta ra làm thầy thuốc, thì đã độ được nhiều người về cõi Phật cũng bộn bần.

Bữa nọ, có một người đờn bà kia, chồng đau nặng, đêm ngày nhào lộn rên la, người vợ bèn đi rước thầy-ta về coi mạch hốt thuốc cho chồng. Chẳng dè người chồng vừa uống nước nhứt thuốc vô rồi thì tinh-thần khỏe khoắn, chẳng còn dây dụa chi hết, cứ nằm ngay nhắm mắt riu riu mà qui âm.

Người vợ liền nậm áo thầy-ta mà khóc và nói rằng: «Thầy ôi! thầy hốt thuốc gì mà sát hơn đờn vậy; bây giờ thầy phải làm sao cho tôi thấy được mặt chồng tôi đó thì thầy làm, bằng không thì tôi sẽ kiện thầy cho thấy coi.» Thấy-ta liền trả lời xăn xớm rằng: «Khó khiết gì nà, nếu chị muốn thấy mặt ảnh, thì còn nước nhl đó, uông phứt đi thì thấy ảnh chớ gì.»

Vinh-an-hà, DU-NHIÊN-Tử.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhứt trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần lễ hát bản mới của hàng Pathé-frères làm ra tại Paris.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon trên 25 năm nay thiên hạ hát nhiều lớp lạ, hay và vui lắm.

Cái máy hát cũng tốt, chơi hình tỏ rạng và không rung, coi không mỏi mắt.

Từ đây sắp tới tuần nào cũng có hát vài lớp tướng COURRIER de WASHINGTON, nhiều sự máu nhiệm hay lắm.

TÚY KIỀU GIẢI NGHĨA

(Tiếp theo)

Cách năm mấy bạc (1) xa xa, Lâm-tri cũng phải tỉnh mà thần hôn.

Được lời như cời tâm son, Vó cu: thàng ruồi nước non quê người.

Long lanh đáy nước (3) in trời, Thành xây khói bích, non phơi bóng vàng.

Roi câu vừa giống dặm trường, Xe-hương (4) nằng cũng thuận đường qui ninh.

Thưa nhà Huyền (5) hết mọi tình, Nỗi chàng ở bạc, nỗi mình chịu đen.

Nghĩ rằng: ngựa ghê hơn ghen, Xâu chàng mà có ai khen chi mình;

Vậy nên ngành mặt làm thình, Mưu cao vốn đã rập ranh những ngày.

Lâm-tri đường bộ tháng chầy, Mà đường hải-đạo (7) sang ngay thì gần.

Dọn thuyền lựa mặt gia nhân, Hãy đem giấy xít buộc chơn nằng về.

Làm cho, cho mệt, cho mê, Làm cho đau đớn e hề cho coi.

Trước cho bỏ ghét những người, Sau chớ để một trò cười về sau.

Phu-nhơn khen chước rất máu, Chiu con mới dạy mặc đầu ra tay.

Hoạn-thơ nói với Thúc-Sanh; cách một năm chàng xa mấy bạc, Vậy thì chàng cũng tỉnh về Lâm-tri mà thần-hôn chớ?

Thúc-Sanh được lời Hoạn-Thơ nói, như đã cời tấm lòng son.

Nên sấm sưa về Lâm-tri vó cu thàng ruồi non nước quê người rồi.

Trong xanh dưới đáy nước in trời (qua thu) một sắc,

Thành xanh khói lên đen kịch, còn non thì phơi bóng vàng.

Dặm trường roi câu vừa giống.

Còn Hoạn-Thơ sưa soạn lên xe-hương cũng thuận đường về qui-ninh nữa.

Hoạn-Thơ về đến nhà mẹ, thưa hết mọi tình với mẹ,

Nào nỗi chàng Thúc-Sanh ở bạc, mà mình phải chịu đen.

Nghĩ rằng: có làm ra như hôn ghen ngựa ghê.

Nếu ghen tương thì xâu chàng mà lại có ai khen chi đến mình.

Bởi vậy nên ngành mặt làm thình.

Song các mưu cao thì vốn đã rập ranh những ngày nào rồi.

Từ nhà Hoạn-Thơ qua Lâm-tri đi đường bộ thì một tháng chầy, song mà đường hải-đạo (đường biển...) sang ngay qua thì gần.

Dọn dẹp thuyền và lựa mặt vài đứa gia nhân (người trong nhà...) Dạy chúng nó đem giấy xít, buộc chơn nằng Kiều dam về.

Ta nói thiệt: Làm cho mệt cho mê, Ta làm cho đau đớn, e hề cho mà coi nghe !!

Trước là cho bỏ ghét những người bạc tình,

Sau làm cho để một trò cười về sau đó.

Mẹ Hoạn-Thơ là phu-nhơn nghe con nói thì khen chước rất máu.

Mới chiu theo lòng con dạy mặc đầu ra tay đó.

NGHĨA XUÔI

Kiều mới nói với Sánh rằng: Đã một năm cách xa mấy bạc (xa cha) vậy thì Lâm-tri chàng cũng phải tỉnh về mà thần hôn chớ? Sánh nghe Hoạn-thơ nói: Nbu đã cời tấm lòng son, nên vó ngựa cu đã thàng ruồi nước non quê người rồi. Qua Thu nước trong xanh, dưới đáy nước trời in một sắc, ngó ra thành xây khói lên xanh kịch, cây trên non đã chen bóng vàng rồi. Thúc-sanh dặm trường vừa giống roi câu, còn Hoạn-thơ cũng lên xe-hương thuận đường về thăm cha mẹ. Khi Hoạn-thơ về đến nhà mẹ, thì thưa hết mọi tình cho mẹ rõ nỗi chàng Thúc-sanh ở bạc, nỗi mình chịu đen thế. Nghĩ mình có ghen tương cũng như ngựa ghê hơn ghen, nếu rầy rà cho xâu chàng, thì có ai khen chi mình đâu? Vậy nên ngành mặt làm thình mà mưu cao vốn đã rập ranh những ngày nào rồi. Từ nhà Hoạn-thơ qua Lâm-tri đường bộ đi một tháng chầy mà đường hải-đạo (đường biển) sang ngay qua thì gần. Nên Hoạn-thơ dạy dọn một chiếc thuyền và lựa kẻ dữ tợn ở

trong nhà, dạy đem giấy tói qua bát Kiêu mà đem về. Ta nói thiệt: làm cho mệt cho mê, ta làm cho đau đớn e hề cho nó coi, làm cho bỏ ghét những người, sau nữa để một trò cười về sau mà chơi. Mẹ Hoạn-thơ nghe con bày kế, lại khen con mưu kế rất máu, nên cũng chiu theo lòng con mới dạy con mặc đầu ra tay đó.

Xe-hương là xe đôn bà đi. Có câu thơ Vi-trang như đây: *Phi kỵ hoàng-kim lạc, hương xa túy điển trang.* Nghĩa là: thơ của người Vi-trang: ngựa cỡi dùng hàm khớp bằng vàng, xe hương lót nệm túy. Qui-ninh là: con gái có chồng về thăm cha mẹ. Nhà huyền là: mẹ. Hải-đạo là: đi đường biển (đi tặc.) Thúc-sanh đi đường bộ về Lâm-tri một tháng mới đến, còn đường biển thì gần hơn. Bởi có nên Hoạn-thơ sai Ung, Khuyến đi đường biển qua bắt Túy-Kiều, thì có một mình Túy-Kiều, Thúc-sanh về chưa tới.

ĐIỂN TÍCH

- (1) Mây bạc xa xa. Thái-hành-sơn bạch vân, nghĩa là: đám mây trắng trên núi Thái-hành-sơn. Xưa ông Địch-nhơn-Kiệt thấy đám mây trắng chỉ nói: cha mẹ ở dưới đám mây ấy, nên mây-bạc đây là nói: cha mẹ, ý Hoạn-thơ nói Thúc-sanh cách mặt cha đã một năm rồi.
- (2) Thần-hôn là: (Thần tình hôn định) Phận con phải: (Sớm viếng tôi thăm cha mẹ.)
- (3) Đáy nước in trời là: dưới đáy nước trời giọt xuống, nước trời một màu. (Trời-thu.)

(Sau sẽ tiếp theo) TRƯƠNG-MINH-BIỆN

Đại-việt Tập-chữ

Mỗi tháng xuất bản một kỳ

Giá trọn năm.....	5 \$ 00
Giá sáu tháng.....	3 00
Bán lẻ mỗi tập.....	0 50
Báo-quán tại Longxuyên	

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-Hue lưu lạc) (VOYAGE DE GULLIVER)

(tiếp theo)

Rất việc đức vua lại phán rằng khi này về khoản các cuộc chơi bởi tôi có nói phớt qua về việc cờ bạc. Ngài muốn rõ coi sự cờ bạc trong xứ tôi đã thanh-ban từ đời thuở nào, rồi món nào tới lúc nào thay đổi, thì chúng chơi được bao lâu, có tai-biên gì, họa họa gì cho xã-hội. Ngài lại hỏi tôi có thấy đoàn hạ-tiện có thuở lạnh tay, nhẹ vía, đặng trúng sông mà gia-thất kinh dinu, danh-giá cao thượng, làm chủ người lành; còn người gia-thế rùi tay mà suy sụp, bại sáng huynh gia, tâm tánh sai lầm, xen đoàn hạ-lưu mà ra tuồn vất mà chẳng.

Tôi đọc cốt sự thể kim thời cho Ngài nghe một hồi, nào là các cờ nghịch thù, phân-bạc, nhơn-mạng, lưu dầy, và các việc dữ tàn ghê gớm của sự há-lạm, tham-lam, bôn sên, dồ-ky, tư-vị, v.v..... sanh ra.

Bữa sau, đức vua mới dọn lại các việc tôi đã nói và các lời ngài hỏi, các khoản tôi trả lời, so sánh cùng nhau, xong rồi ngài mới bắt tôi bỏ vào bàn tay đưa tới đưa lui, nưng niệu mà nói những lời này: «ngón năm tôi còn ghi dạ.»

«Ái-khanh ôi, Ái-khanh là trang thông minh dấng mực, thạo đủ thể tình: ta lấy làm khen Ái-khanh vì Ái-khanh rõ thấy rằng thương khi sự ngu-lò, biền-nhác là hai tánh nét riêng của người quan-lại; rằng kẻ tham ở thường ranh-rẻ, bắt sưa tháo trúc những lệ-luật rất nghiêm. Theo đó thì buổi ban-sơ việc chánh-trị nước kbanh dễ chịu lắm mà, song vì cái tật sanh ra mà làm cho đời dặng. Theo lời Ái-khanh thì kẻ có

nhiều tánh tốt cũng không đủ dự phẩm nhà quan. Ấy thế, thì người tánh tốt cũng chưa trọng gì, quân lính nghiêm chỉnh cũng chưa quý gì, tòa án công bình, bá quan trung cần, người khôn kẻ trí cũng chưa ắt báu gì.

Còn Ái-khanh, Ái-khanh chỉ cứ chầu lưu khắp xứ bấy giờ, có lẽ Ái-khanh phải ngoài vòng luật ấy! Song suy cùng lại, theo cái việc Ái-khanh thuật, và theo lời Ái-khanh phán tấu, thì phần đông kẻ đồng-bang của Ái-khanh toàn là một giống nham-biền của tay Tạo-hóa sắp ra trên mặt đất.»

Ra sức anh-hào, rạng danh Tô-quốc. Bày đều lợi-ích, nghịch ý quân-vương. Tánh tôi ưa đều chơn-thành nên khó thê yếm ăn các bài chuyệp vãng của đức vua; nhưng mà tại chút kiên-vi nên tôi phải ăn nhần mà nghe cho cùng cái lời bao biếm quê-hương. Đức vua tánh hay tọc mạch, nên thường hỏi những điều gát góm,

ĐÀO-MỸ-THANH

đ đường d'Espagne, số 38, Saigon.

TIÊM KHẮC CON ĐẤU BẰNG ĐỒNG VÀ CAO-SU

CHẠM BẰNG ĐỒNG, BẰNG ĐÁ CAM THẠCH

Kính cùng chư quý-vị đặng tường; tôi có lập tiêm khắc con dấu đồng, chạm bằng đồng, bằng đá cẩm thạch, và các thứ con dấu có ngày tháng...

song vì tôi đã thọ ơn dày của ngài nên phải rắng sức mà tâu ngay cho trướng.

Nương phải ghi đầu này, là cùng có chỗ tôi kính phương thể mà đâm ít nhiều thì như nằm chỗ tâm cang tôi cùng đặt đều mà dẫn quanh cho khỏi.

Phải lúc bình quê vực nước, tôi có sợ gì chút đỉnh lời ngoa. Vì vậy tôi để dạ thiệt thòi với dạ, chàng tôi để lòng tôi làm thiệt cho quê hương, nên tôi hàng kìm mà ăn đầu cái chỗ thổ-sơ chưa luyến và phở trương các việc quý lạ; tuy vậy mà vua này mà đặng lạ thường, nên thường khi tôi một trí mà không ích chi cho lắm.

Song phải biết chế cho một đấng minh-vương thuở nay vẫn ở cách sống cách hiền một mình, chưa hề giao thiệp với chư quốc. Vì vậy làm sao đức vua rõ được phong tục của ngoại bang. Cũng vì đức vua có tánh hay định chớ, chế ngay một chút nên mới sanh ra ý kiến ấy.

Mã nghĩ lại cũng nên chế cho một vị

viên ở một mình riêng một. Thế-giới, không hay biết phong tục của dân nước nào khác hết. Bởi sự nghe thấy hẹp hòi ấy nên mới gìn giữ đức tánh được bất phát và làm cho sự tư-tướng rất cạn thấp. Ấy vậy nếu tôi khuyên hơn-loại phải coi cử chỉ của ông vua ấy mà bắt chước và coi tánh tình ấy mà làm theo, tôi chắc ai cũng tức cười nôn ruột.

Có một chuyện thiệt là khó tin song tôi cũng rắng thuật lại cho người ta rõ chỗ tư-tướng của ông vua ấy hẹp hòi là dường nào. Tôi dốc lòng muốn cho Đức-vua yêu chuộng tôi, nên ngày nọ tôi tâu rắng cách chừng ba bốn trăm năm nay người ta có chế một thứ thuốc đen rất mạnh bạo, nếu để gần một ngọn lửa nhỏ thì phát cháy tức thì và nổ lên vang trời động đất ngã núi xiêu thành. Hễ thuốc đen ấy mà bỏ vào một cái ống hoặc bằng đồng hoặc bằng sắt, rồi dùng trước để một viên đạn, chừng nó phát cháy thì

viên đạn ấy tuôn ra một cách mạnh mẽ và mau lẹ đụng đến đồ chi cùng phải nghiêng ngả. Đạn ấy trúng người ta thì gãy cổ lộn tay, đụng thành lũy thì tường xiêu vách ngã, trúng ghe thì ghe bể, trúng tàu thì tàu chìm. Còn như bỏ thuốc đen ấy vào một viên đạn tròn bằng sắc rồi dùng máy làm cho đạn ấy vắn xa thì đụng đâu nó nổ đó làm cháy nhà sập vách và hề văn miên chết người ta nữa. Tôi lại tâu rắng tôi biết làm thuốc ấy. Làm thì dùng vật thường chẳng tốn hao bao nhiêu. Nếu Đức vua muốn thì tôi xin dạy thần dân trong nước làm. Vả thành quách nhà cửa trong nước đều lớn cả; vậy phải tùy sức mà làm ông lớn đạn to, chớ hại chi mà lo. Nếu trong nước có thành nào muốn phân loạn thì dùng chừng một vài chục ống ấy mà bắn thì ắt phải tiêu hủy hết.

(Sau sẽ tiếp theo)

N. C. M. Đ.

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÂU

Một cách mau lẹ hiệu D. RICHARDS

Nước màu này tốt nhất, chằm một chút thì thầy tóc râu đổi ra màu Đỏ dợt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm cũng như là tự nhiên. Hễ dùng thì thầy hiệu nghiệm, đã đến tốt mà chẳng hề phai lợt. Dùng nước màu này rất tiện, không mọc tóc, mà làm cho tóc mềm, nước và không rụng được.

Gởi cho hàng một cái mành da 4 quan tiền tây thì hàng sẽ gởi nước màu cho.

HÀNG A SEGUIN Rue de Moulis

Môn bài số 153 tại BORDEAUX có trữ bán

Trại thợ mộc hiệu Lược-Long tự Nguyễn-long-Thao ở tại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đủ bằng ăn dài mặt gỗ liền từ 1=40 cho đến 2=20, bề ngang 0=80 cho đến 1=15; bằng ăn chẻ kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bằng lâu cửa cường 7, 8 trụ cho đến 12 trụ, và bằng ăn mặt đá; bằng tròn một cột xây, chường chạm tam lâu từ 1=55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tay, bằng rượu (table d'apéritif), bằng bàn chải (table de salon), bằng viết (bureau), bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, là áo trơn, là áo kiền, là thờ cần, biển hiên, thanh thờ kiền và sơn thủy, chữ óc, chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đảo, mặt dàu, và có đủ thứ đồ tiện, nường là chường đèn, dài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng uai, vàng ba, vàng tư, hết thầy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời trước hơn, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một cái tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tròn đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm bằng, hoặc là đồ món chi chừng đẹp trong các thì tôi sáng tạo mau mau làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG-SHAO, Chủ trại kính chào.

Thập đèn đá

Tỉnh Cần-thơ muốn bán lại giá rẻ dù món đồ dùng trong sự thập đèn đá có đủ sức thập đặng nhiều nhà và một Châu-thành nhỏ.

Các món ấy kê ra sau đây:

- 5 Cái máy lớn (grands générateurs).
1 Cái máy nhỏ (petit générateur).
34 Cái đèn lớn (grandes lyres).
100 Cái đèn nhỏ (petites lyres).
56 Cái đèn gắn trong vách (appliques).
10 Cái đèn treo nhiều ngọn (lustres).
7.000 kilogrammes giấy chi.
7 Cái đèn thường.
50 Cây đèn cắm đường.
24 Tiêm đèn.

Ai muốn hỏi đều chi xin viết thư cho quan chấp Tham-biện chủ-tỉnh Cantho.

LỜI RAO

BỘN NHẠC LANGSA SAIGON

Ông SERSOT là thầy đàn có danh tiếng có lập một bộn nhạc Langsa 25 người, đủ các thứ kèn, cho như người Annam học hơn sáu năm nay, đã tập rập đủ đủ các thứ bản theo cách thức người Langsa; (Marches, Pas Redoublés, Polkas, Mazurkas, Valses, Ouvertures, Fantaisies, Airs Nationaux và Marches funébres) cũng như các bộn bên phương tây.

Đã hơn ba năm nay, bộn này có dự nhiều đêm tiệc, lễ khánh-tân, rước các quan Lan sa cũng chơi nhiều chỗ do hội người Langsa, Annam; tại Bôn-kên đường Kinh-lâm, các nhà hát Tây Saigon, và Lục-tỉnh đến như anh, lại các nhựt-báo Langsa cũng đều tán-khen.

Vậy trong Lục-châu, quý ông qui bà, như có điều chi, hoặc nghinh hôn, tang chế, ăn lễ tân quan, nên viết thư cho ông SERSOT, mà thương nghị; giá cả đành rành, tùy theo xa gần, ông sẽ tính giá nhệ; trước là đền giúp cuộc vui theo kiem thời, và làm cho đẹp lòng quý ông qui bà chẳng nề tiền của mà xem thầy con nhà Annam càng ngày càng tân tiến.

Monsieur SERSOT, Chef de l'Harmonie Indigène, N° 30 Rue Richaud SAIGON

Xe hơi bán rẻ

Tôi có bán hai cái xe hơi một cái lớn, một cái nhỏ. — Cái xe hơi lớn hiệu BERLIET 4 cyl. 12 H.P. 5 chỗ ngồi — Không nứt không bể. Moteur Magnéto-Bosch tốt lắm; và mũi cũng còn tốt.

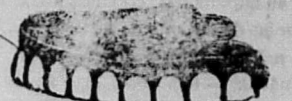
Như vị nào muốn mua làm xe đưa đồ hay là đi chơi cũng tiện, ít tốn essence. Trừ ra vỏ rước củ mà thôi định giá 1.000\$. 2° Automobile GLADIATOR 1 cyl. 8 H.P. ba chỗ ngồi, máy còn tốt lắm, Magnéto Bosch, còn tốt hết vậy; như vị nào có muốn mua đi làm công việc buôn bán thì tiện lắm, hay là đem xuống làm tàu hơi càng tiện hơn nữa, đèn đủ hết theo của nó giá 350\$. Như vị nào có muốn mua xin đến tại nhà tôi thương nghị cùng tôi.

ĐỖ-NGỌC-SỐ Garage Automobile BAELIEU.

眼鑲 鑲 鑲 鑲 TRIỆU-CƯƠNG

TRỒNG RĂNG VÀ THAY CON MẮT Theo cách Langsa

188, rue des Marins — Cholon.

Nay đời văn minh; phần con người thì có ngũ-quan là thể diện rước mắt, thứ nhất răng trong miệng mình là cần dùng hơn hết, nếu hư hay là rụng thì một hai cái thì khó coi, nên phải trồng lại thì coi mới đặng. Hồi đời xưa có bà Ngô-Hoa liệng đá và trời; còn ngũ-quan của con người có người không toàn vẹn, như răng cũng vậy có cái cao thấp, ru, vò, mà nên phải chữa mới cho bằng thẳng, thì ăn uống tự nhiên biết ngon, như sông rạch có lẽ phải bồi bổ lại cho ngay ngắn.

Tôi đã đi ngoài quốc học với mấy ông danh tiếng bên Âu-châu về sự trồng răng khéo léo làm thiệt là thông ai bì kịp, chẳng phải tôi dám khoe tôi với chư quý vị, như cao su và răng của tôi làm thiệt là khéo lắm, chẳng hề thỉnh không hư hề. Còn lấy vàng làm răng hay là bị răng coi sáng đẹp quá, đời nay có nhiều người dùng. Tôi cũng dùng bảo lãnh trong một năm như có hư tôi sửa lại không ăn tiền. Tôi cũng có làm con mắt bằng chai cho mấy người một con mắt. Chư quý vị như muốn trồng, và chữa, bị xin đến tiệm tôi nghỉ định tôi sẽ tính giá rẻ cho và làm cho thiệt khéo chẳng sai.

Triệu-Cương cần khải.

CÁO BẠCH

Kính trình quý-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon để sửa các thứ máy; Như là: đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt, ván, ván... Có khác các thứ con dấu đồng và mũ thung đủ kiểu, chạm mỹ thuật cầm thạch vân, vân...

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à brûler và carbure, thứ nhất là các thứ manchons.

Quý-vị nào muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gởi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gởi cách lãnh hóa giao ngân, Contre Remboursement) quý-vị muốn mua món gì ở Saigon hay là hồi thăm việc chi thì chúng tôi cũng sẵn lòng lo giùm. Xin Chư-tôn chiều cõ chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au binh sur des Tonkinois LÊ-TIẾN-CHỨC 87, Rue Catinat — Saigon.

TRẠI THỢ MỘC MICHEL
Nguyễn-hiệp-Hòa

Tại chợ Lái-Thiên

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là :
Bàn ăn mặc-dá dài, có cần 2 kiềm. — Bàn
ăn mặc-dá tròn có kẻ thành. — Bàn
ăn mặc-gỗ liền 4 kiềm. — Bàn tròn 4
trụ mặc-dá. — Bàn tròn 4 trụ 3 gác cây. — Bàn
xây cốt mặc-liền. — Bàn lau 12 trụ. — Bàn
khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3
kiềm. — Váng một chơn tiện, văng gỗ
hai, và văng ba. Tủ thờ, cần 3 kiềm; Tủ áo,
Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte
parapluie et chapeau), Trụ kiềm (colonne)
gỗ lãn-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiềm,
ghế Bàn nguyệt, bàn viết 3 kiềm, văng
một bàn đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiềm thời, bằng cây
trắc, cầm lái, gỗ toàn là cây danh mộc,
thợ làm khéo léo tinh xảo không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món
đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gửi tờ
hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại
chợ Lái-Thiên đường ra công-xi heo
(Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi
sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-vị.

Chủ trại mộc,
cán khải

LỜI RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách được
hay : Nhà gỗ hiệu DƯƠNG-HUỆ-VINH-
PHÁT, ở đường AMIRAL COURBET, môn
hài 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh,
đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn,
lại gần gần chánh Saigon, rất tiện bề
cho quan khách tới lui, xin tâng lòng
thi ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm
chúng tôi lễ hiền kính sí là thế nào.

ANTOINE BAU, đồn kính.
N° 53, Amiral Courbet.

ĐẦU ESSENCE HAY LẮM

Đầu Essence de Men-
the của ông Lương-Y
Vi-tê-sanh chế ra, khữ
độc hay lắm. Bất kỳ
nam phụ lão ấu, có đờm,
có phong, hoặc cảm mạo
phong sương, nóng lạnh,
sổ mũi, nhức đầu, đau
bụng, hoặc bị kinh
phong, thầy đều dùng
được, trong uống ngoài
thoa rất nên thần hiệu.

Tại tiệm Nhi-Thiên-Đường Cholon
có bán.

GIÁ : { Mỗi ve..... 0\$25
Mười ve..... 2 40

Chư-vị cần dùng các thứ con dấu xin đặt nợ
tiệm tôi, cách làm đã kỹ càng mà giá lại nhẹ.
Có Catalogue các thứ con dấu mới in song
năm 1918, xin liệt vị gửi thơ cho bốn tiệm thì
bốn tiệm sẽ gửi đi liền để liệt vị lựa kiềm khéo
mà dùng.

T. KHANH-LONG
Cán khải

Pháp-Việt khách lâu
(HOTEL DE FRANCE)

Phòng vệ sạch-sẻ rộng rãi mát mẻ vô
cùng, bồi bạn lạ, hồ dẫu có đó.
Lục-châu chư quán-tử có đi xin ghé
lại nghỉ ngơi, chắc sao chư quán-tử cũng
được vui lòng toại chí.

大擴相影樓真鏡

KEN-CHAN-LAU

TIỆM CHỤP HÌNH VÀ RƠI HÌNH NHỎ RA LỚN
Số nhà 236, đường Thủy-bình
CHOLON

Tiệm tôi nghiên-cứu cách chụp hình, cũng đã
lâu năm, mới khai trương được ít tháng nay, có
nhiều tay thợ lấy hình rất khéo thượng hạng. Và
lại những vật liệu, như giấy, nước thuốc, đều là
đồ thượng phẩm mua của các cửa hàng có danh
tiếng bên Thái-tây gửi lại.

Xin chư quí khách muốn lấy chơn dung tôi,
làm của đầu tích để đời, mời dời gót ngọc đến
tiệm tôi, có sẵn đồ y-phục, và đồ trang sức
nam nữ, bày biện phong-quan. Lại có nhiều tầm
cánh vẽ, nước non, cây cối lâu dài rất lạ mắt.
Nhà tiếp khách, chia riêng bên nam bên nữ, mà
giá thật nhứt rẻ. Chư-vị vui lòng quang-cò
chúng tôi hết sức hoan-nghinh.

GIÁ TIỀN

Cách thức hình.....	9x12	13x18	18x24	24x30
Giấy citrate láng hai tâm đán trên giấy bồi.....	4\$20	2\$00	4\$00	7\$00
Thêm mỗi tâm.....	0 25	0 50	0 75	1 25
Giấy gélatine bromure hai tâm đán trên giấy bồi.....	1 50	2 60	5 00	8 50
Thêm mỗi tâm.....	0 40	0 80	1 25	2 00
Chuồn miêng kiền.....	0 20	0 30	0 50	0 75
Cho nước thuốc màu.....	0 25	0 50	0 70	1 00

Như ai muốn kều đi chụp chỗ nào xa hơn
thì phải chịu tiền hành phí.

LÀM HÌNH NHỎ RA LỚN

Giấy gélatine bromure....	30x50 :	8\$00
" " " " " " " " " " " "	50x70 :	15 00
" " " " " " " " " " " "	70x100 :	25 00
" " " " " " " " " " " "	75x150 :	50 00

CÁN KIỀP.— Phải trả trước phần nửa tiền
đặc cộc.

GIÁ HÌNH CHỤP VỚI CARTES POSTALES
12 tâm..... 4\$00 || 6 tâm..... 2\$50

Tư-lý-nhon LÊ-HUY-NAM phí lộ

露波南輝黎人理司

PNOM-PENH-BAZAR
TRƯỜNG-XUAN

BÁN SỈ	BÁN LẺ
Núc áo bành-tô, ôc-xa-cừ, kiểu đẹp, N° 902/8 — thứ lớn 12 núc.....	0\$36
Núc áo bành-tô, ôc-xa-cừ kiểu đẹp, N° 902/6 — thứ nhỏ 12 núc.....	0 25
Núc áo sơ-mi (chemise) xuy vàng, mỗi bộ 5 núc, — 12 bộ.....	2 40
Lược sừng gờ tóc cúp — 12 cái.....	2 50
Đồng-hồ, tàu lạng, kiềm để hình, hình có khướn, chưng đèn, xe hơi, xe ngựa nhiều thứ, mỗi hộp 12 cái khác thứ (đồ trẻ chơi)	0 90
Cartes postales giặc Âu-châu một trăm.....	2 50
Khăn bàn lông dệt bông hoa hoè, 0m67 x 1m45, 12 cái.....	10\$00
Giấy viết thơ, mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu — « Toile Superfine » 12 hộp.....	9\$85
— « Cosette » 12 hộp.....	9 80
— « Idylle » 12 hộp.....	8 55
Bao thơ vàng thứ thường một ngàn cái.....	3 00
Bán chài rắng, 12 cái.....	1 30
Gởi contre remboursement. Ai mua từ 10 \$ 00 trở lên phải gởi trước đặt cọc 1 \$ 00, ngoại trừ mỗi hàng cũ.	

Le Directeur Gérant :
Lý-Hữu-Dư
25-26 Quai Piquet, Phnom-Penh.

QUYNH-MỸ
NGUYỄN-NGOC-CU'
Số 20, đường Amiral-Courbet
(CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tâm, cám, trà-
hột, trà-tàu, thuốc hút cũng có vật đáng
khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh
Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại
đây. Mua vật chi, hoặc số đến hàng phố,
gởi giấy, thì có kẻ đến đến nhà chẳng sai.
Hay tới lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch
sẽ từ 5. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay
là mua ăn dùng cơm tháng cũng được. Lại
có chỗ ở, ở ngoài thong thải xin chư ông
ghé chơi một phen thì sẽ rõ. ☺

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE
38, Rue de Canton, Cholon
Tiệm chính ở tại Quảng-dông, ông Lương-y Vi-Tê-Sanh chế ra.

Suru - Độc - Linh - Dược
(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hề mang lấy
nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giông bịnh rất thảm, rất độc,
cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-hung hào-khiet,
có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho vợ
con, ấy cũng đều tại do dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bịnh Hoa-liêu cũng
đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy dựng nhiều cái mới lạ mà
nghiệm ra, vì có nhiều thấy trị bịnh Hoa-liêu hay dùng những vị Bá-đậu-sương
mà xô cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đắng xuống, như vậy thì chẳng những
là hại thân mà lại không còn sanh con nữa dạng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái
sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi
mạch máu, chớ không phải là ở hoai một chỗ, nếu xô như vậy mà xô ra mấy nơi
mạch máu trong cả châu-thân dạng sao? Bất quá là rúc cái nhiệt độc nó đang hành
mà cho xô ra, hoặc cho nó hạ xuống, dạng mà làm cho bịnh giảm xấp thời đó mà thôi,
chớ nói lãnh chỗ độc ở hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các ở ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông
Lương-y nghiên-cứu cứu các bịnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà
cứu người, giúp đời, và làm thuốc cũng là hòa-bình, không ngừa không xô
lắm, bịnh nặng thì mỗi ngày xô hai lần, còn bịnh nhẹ thì mỗi ngày xô một lần, không
đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đuổi các
chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiêu-tiền, hay là nơi thờ mà ra.
Đầu cho người không phải bịnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết-dịch
sạch sẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khoẻ khoắn.

- Chú trị các chứng bởi bịnh Hoa-liêu kể ra sau này :
Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tim-la lở loét,	Dương-mai mọc mọc,
Đau bịnh hột-xoài,	Ứng thư nhọt ghè,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đống tiển,
Ghè độc lây lụy,	Vô danh thủng độc,
Hạch nơi chỗ độc,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bịnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì
thuốc này trị dứt nợ chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng : Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi
ngủ một muỗng. Còn thuốc huòn, uống mỗi lần ba huòn sau khi ăn cơm trưa và tối,
phải tắm mỗi ngày một lần và phải cố ăn chua, đồ sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc huòn, giá là..... 8\$ 00

Bijouterie Saigonnaise
TIỆM
Minh-thành-Hoà
 BÁN ĐỒ NỮ TRANG
 33, Rue Schroeder. — Saigon

Kính lời cho lục-châu chư quý-khách
 đặng rỏ: Nay tôi có một tiệm bán đồ
 nữ-trang tho-không kém-từ rất nên xinh
 đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder
 số 33. Khi trước tôi có một tiệm bán đồ
 nữ-trang ở Chy-lon, đường Tủy binh
 (Rue des Marins) nó có một danh là bán
 chấu-múi, nên rất thương mến ý quý-bà
 quý-cô ưa dùng do nọ nên và nư-mỹ.

Từ khi tôi mở cửa bán này đến nay
 cũng nhờ ơn quý-bà chiêm, cổ cho người
 đông-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày
 nay mà công lục-châu các ông, lập
 tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi
 làm vui mừng cho cá ông và cầu xin
 cho các ông cho may thành tựu.

Nay kính

NGUYỄN-VĂN-LẠC dit BẮY-KHỜ.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
 đường Luro môn bài 99 và 101.
 (Đài-hộ) Saigon
 TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách đặng rỏ: Tiệm
 tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mui, xe hai
 bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe
 cũ sửa lại chắc chắn, có bán đèn xe đủ kiểu,
 bánh xe cao-su bằng cây giá-ti tiền tây, chổi lái,
 cao-su đặc để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ
 bắt kê xe để thay và xe-sông nữa bằng da tây
 may rất khéo và chắc, có bán yên để cho ông
 đập hai tiếng, bánh để thay đèn khí đã theo xe.
 sơn xe, — và sửa xe.

Cúi xin quý khách có dịp đến Đài-hộ xin ghé
 lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi
 làm, sau có cần gì món chi da thiếu mua giúp
 là n nghỉ, thì tôi rất cảm ơn hạ cô. Còn chư quý
 khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm món chi cũng
 giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gởi bán những là đèn xe, bánh
 cao-su giá-ti, đồ bắt kê da tây nơi tiệm Thái-
 Bình trước nhà ga xe lửa Mỹ-Saigon, tiệm Lục-
 tinh-lâu số 84 đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cần khải

法新牙讓國美

TIỆM TRỒNG RĂNG

THEO KIỀU HUỆ-KY
 N° 195, rue des Murins — Cholon.

關女士 M. Chan-Kuan-Minh 曾君文
 士 Mme Quan-Dai 君文

Nay chúng ta sanh nhâm đời Văn-minh phải
 cầu cầu hoàn tâm; thứ nhất răng trong miệng
 mình, nếu hư rụng một 2 cái, chẳng những là
 khó coi lắm, mà lại làm cho cực mình khi ăn
 uống. Nếu rụng đâu trồng tại đó, thưa sửa
 cho bảo toàn thì vui mới đáng, và ăn uống tự
 nhiên khỏi cực lòng mà lại nói nói cười cười
 thêm có duyên nữa.

Nguyên tiệm của 2 vợ chồng tôi trồng răng đây,
 có thứ tự như đời ông con trai thì tôi ra công
 làm, còn phận đời bà con gái thì có vợ tôi làm
 cũng phải xua bỏ như nơi khác. Tiệm tôi
 trồng răng đây, thật là theo kiểu thức Huệ-ký,
 như răng trắng răng đen, đủ các thứ màu, và
 bích răng hoặc vàng Tây hoặc vàng Annam v. v.

Sửa răng không hề làm đau như chi hết, mà
 cách làm như thấy đều chắt chắt bầu hồi. Vậy
 xin chư quý-ông quý-bà khi vào có cần dụng về
 việc trồng răng, bích răng hoặc sửa lại cho
 bằng thẳng, thì xin chịu khó dời gót ngọc đến
 tiệm tôi một chuyến mới rỏ là công tôi làm
 thiệt đáng tiền. Nay kính.

Thuốc Phát-lãnh-Luôn trị bệnh nóng
 lạnh rất nên thần hiệu; tại tiệm Nhị-
 thiên-đường ở Cholon có bán.

東 DAI - DONG 大

49-51, Rue Duperré, 49-51
SAIGON

Chụp hình đủ kiểu, tốt lắm!

Trồng-răng và bích răng

GIÁ RẺ LẮM!!

VUA LỚN TRÚ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÃNG HOTTET VÀ CÔNG-TY

H BLANC và HAUFF

Đường Catinal, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (trắng và ra ve)

SAU DE TABLE NATURELLE

Perrier

La champagne des eaux de table
 WITH WHISKY, BRANDY, WINES, LEMON

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng
 và ve, ve lớn, ve phân nửa và
 ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condensé

Sữa sữa béo lớn

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNIVERVOD, viết rõ ràng lắm.

THƠ

Thiện ác hữu báo

Thơ này đặt theo điện lục-bác, văn cả
 xuôi miệng dễ đọc dễ ngâm, sự tích
 cũng hay, báo ứng rất nhiệm mầu, đáng
 để mà làm gương cho hậu thế. Liệu vì
 công nên mua để cho em trẻ nó ngâm nga
 mà chơi, tưởng cũng là hữu ích.

Giá mỗi cuốn là.....0\$10

Tại nhà in l'Union của Ông Nguyễn-văn-Cà, số 157, đường Catinal có bán.

Lời rao

Kính cáo cùng chư quý ông và quý thầy đặng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mít chủ tiệm bán nón
 tại đường d'Adran môn bài số 110, Kể
 từ ngày 1er d'Avril 1918, thì tôi dời tiệm
 qua đường d'Ormay môn bài số 49.
 Xin quý ông và quý thầy nhâm lúc rảnh
 tu, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì
 lòng tiếp rước.

NGUYỄN VĂN-MÍT
49, rue d'Ormay, 49 — SAIGON

DẦU XỔ

Của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton, à Cholon

Thứ dầu xô này của bôn-đường hết
 lòng nghiên cứu mà chế ra, rất nên thuần
 lương sạch sẽ những người nóng này
 trong mình, hoặc bị trái độc địa, hoặc
 nóng cảm nhưt đầu, hôi miệng, ăn
 không đặng tiêu đường đại tiện huất bón.

Hễ dùng thứ dầu này mà xô thì thấy hiệu nghiệm luôn:

Cách dùng:

Sớm mai để bụng đói, trộn nó với nước cà-phe mà uống.

Người lớn mỗi lần uống 1 ve.

Con nít { 2, 3 tuổi mỗi lần uống 1 muỗng canh.
 6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh.

Giá mỗi ve..... 0\$20

Thuốc bột đề chà răng

Của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton, à Cholon

Phàm người ở đời, răng là một vật rất
 quý rất cần dùng nhưn hời, nếu chẳng biết
 lưu ý mà giữ gìn, thườg thấy có nhiều
 người chưa bao lam tuổi mà răng đã rụng
 hời, cho nên phải có thứ phân đề chà
 răng, là đồ rất cần kíp.

Bởi nghĩ vậy, cho nên tôi đờng chẳng
 nệ nọc nhàn, gia tâm nghiên cứu mà chế
 ra một thứ phân tôi, đã làm cho
 miệng mà sạch được rỏ. Nếu dùng
 nó mà súc miệng và chà răng cho thường
 ở ngày thì răng sẽ sạch mà lại bền
 chắc lâu dài, như là đồ rất cần kíp.

Mỗi hộp giá là..... 0\$30